БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 40 (17.620). • 17 февраль 1980 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

110

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетида

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлка, область, шаҳар, автоном округ, шаҳар ва қишлоқ районлари, бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар, колхоз ва совхоз коллективларининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, 1979 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планини муваффақиятли бажариш учун олиб борилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунларини қараб чиқдилар. Қабул қилинган қарорда совет халқи партия XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, ижтимоий ишлаб чиқаришни янада ўстиришга эришганлиги таъкидлаб ўтилади. Халқнинг моддий турмуши ва маданий савиясини ошириш ишлари давом эттирилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганликлари ва 1979 йилда иқтисодий ва социал ривожланиш планини муваффақиятли бажарганликлари учун қуйидагиларни социалистик мусобақа ғолиблари, деб топди ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотлади:

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР

Белоруссия ССР
Ўзбекистон ССР
Қозоғистон ССР
Грузия ССР
Озарбайжон ССР
Молдавия ССР
Тожикистон ССР
Арманистон ССР

АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛАР, ЎЛКА ВА ОБЛАСТЛАР

РСФСРдан — Шимолий Осетия АССР, Приморье ўлкаси, Хабаровск ўлкаси, Амур области, Камчатка области, Ленинград шаҳри, Ленинград области, Москва шаҳри, Москва области, Мурманск области, Омск области, Оренбург области, Сахалин области, Свердловск области, Челябинск области;

Украина ССРдан — Закарпатье области, Ивано-Франковск области, Киев области, Львов области, Ровно области, Чернигов области;

Белоруссия ССРдан — Гродно области, Минск области;

Ўзбекистон ССРдан — Қорақалпоғистон АССР, Сурхондарё области, Тошкент области;

Қозоғистон ССРдан — Қарағанда области, Кустанай области, Павлодар области, Тўрғай области, Целиноград области;

Грузия ССРдан — Ажария АССР;

Озарбайжон ССРдан — Тоғли Қорабоғ автоном области;

Қирғизистон ССРдан — Ўш области;

Тожикистон ССРдан — Қўрғонтепа области;

Туркманистон ССРдан — Тошовуз области.

Қуйидагилар мусобақа ғолиблари, деб топилди ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотландилар:

100 та шаҳар ва шаҳарлардаги районлар;

133 та автоном округ ва қишлоқ районлари;

1564 бирлашма, корхона, ташкилот ва муассаса, колхоз ва совхоз коллективлари. Шу жумладан, 755 коллектив СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органларига ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун, 1979 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш планини муваффақиятли бажариш учун олиб борилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларини чуқур ва ҳар тарафлама таҳлил этиб чиқишни, айрим бирлашмалар, корхоналар, ташкилот ва муассасаларнинг, район ва областларнинг планларини ва қабул қилган социалистик мажбуриятларини бажармаганлиги сабабларини пухта ўрганиб чикишни топширдилар. КПСС Марказий Комитетининг 1979 йилги ноябрь Пленуми қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқидаги қоидаларга ва хулосаларга амал қилиб, 1980 йилги планлар ва социалистик мажбуриятларнинг, ва умуман беш йиллик планни ҳар бир ходим, ҳар бир меҳнат коллективининг муваффақиятли бажаришини таъминлайдиган, ўн биринчи беш йиллик учун мустаҳкам иқтисодий пойдевор яратадиган конкрет тадбирлар ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин. Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олишга, партиянинг беш йилликнинг якунловчи йилини зарбдор иш йилига, ленинча ишлаш йилига айлантириш мақсадида ҳамма жойда ташкилотчилик ва сиёсий ишлар активлик билан олиб борилсин.

Партия, касаба союз, хўжалик органлари социалистик мусобақа ғолибларининг тажрибасини, меҳнаткашларнинг ташаббусларини ўрганиш, оммалаштириш ва жорий этиш соҳасидаги иш услуби ва методларини такомиллаштирсинлар.

Марказий, республика, тармоқ, маҳаллий газета ва журналларнинг, радио ва телевидениенинг редакциялари меҳнат самараларини кенг ёйиш, қимматли ватанпарварлик ташаббусларини, ишнинг илғор усулларини оммалаштириш, қолоқлик сабабларини кўрсатиш учун оммавий ахборот воситалари имкониятларидан тўла фойдалансинлар.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар, округ партия комитетлари, ВЦСПС, министрликлар, идоралар, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатини янада ривожлантиришга, совет кишиларини ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиялашни бир-бири билан мустаҳкам боғлаб олиб боришни таъминлашга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, ҳар бир ходимни мамлакатнинг хўжайини руҳида тарбиялашга қаратсинлар.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиблари бўлган республикалар, ўлкалар, областлар, шаҳар ва районлар, автоном округлар меҳнаткашларини, бирлашмалар, саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, қишлоқ хўжалиги ва бошқа тармоқлар корхоналари ва ташкилотларининг коллективларини табриклайдилар ва қаҳрамон ишчилар синфи, шонли колхозчи деҳқонлар ва зиёлилар, партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1979 йилги ноябрь Пленумининг тарихий қарорларини бажара бориб, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун умумхалқ социалистик мусобақаси байроғини янада баланд кўтарадилар, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олишга, 1980 йилги план ва мажбуриятларни ҳамда ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга бутун куч, билим ва тажрибаларини сарфлайдилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланган коллективларнинг рўйхатлари тармоқ, республика, ўлка ҳамда область газеталарида эълон қилинади.

Байроқдорларга тенглашинг

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан Ўзбекистон ССР бўйича қуйидаги район ва шаҳарлар мукофотландилар:

АНДИЖОН ОБЛАСТИДАН
Бўз райони

БУХОРО ОБЛАСТИДАН
Бухоро шаҳри
Ғиждувон райони

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИДАН
Дўстлик райони

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИДАН
Қарши райони

НАМАНГАН ОБЛАСТИДАН
Косонсой райони

САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАН
Самарқанд шаҳри
Самарқанд райони

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИДАН
Ленин райони

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДАН
Оқолтин райони

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН
Тошкент шаҳри
Бўка райони
Калинин райони

ФАРҒОНА ОБЛАСТИДАН
Марғилон шаҳри
Ўзбекистон райони

ХОРАЗМ ОБЛАСТИДАН
Хонқа райони

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРДАН
Хўжайли райони.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ВАРШАВА, 15 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов бошчилигидаги КПСС делегацияси бугун Варшавадан Москвага жўнаб кетди. Делегация Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан ПБИП VIII съездида қатнашган эди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров, КПСС Марказий Комитети секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. П. Гришкявичус, КПСС Марказий Комитети аъзоси, Украина ССР Министрлар Советининг Раиси А. П. Ляшко, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг ПХРдаги элчиси Б. И. Аристов бор эди.

Делегацияни аэропортда ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Э. Бабюх, А. Верблян, А. Каркошка, ПХРнинг СССРдаги элчиси К. Ольшевский, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

Шу куни делегация Москвага қайтиб келди.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитети секретари И. В. Капитонов, КПСС Марказий Комитети аъзоси Г. С. Павлов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. (ТАСС).

ЧОРВАДОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Хонқа районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли колхоз чорвадорлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилиб, ваъдани амалий иш билан мустаҳкамламоқдалар. Колхоз гўшт тайёрлаш йиллик планини областда биринчи бўлиб бажарди. Давлатга 68 тонна бўрдоқи гўшти топширилди.

Пландан ташқари гўшт тайёрлаш давом этмоқда. Сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш квартал ва йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун кураш авж олдирилаётир.

Андижон область Балиқчи районидаги Карл Маркс номли колхознинг илғор механизатори Шарифа Маматқулова ўзининг ҳалол меҳнати билан обрў-эътибор қозонмоқда. У пахта териш юзасидан шахсий беш йиллик планини ўтган йилиёқ бажарди. Шу кунларда ўз агрегатини баҳорга тахт қилиб, бу соҳада уюштирилган мусобақада ғолиб чиқди.

Яқинда ёш механизатор қиз Ш. Маматқуловага колхоз коллективи катта ишонч билдириб, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатди. Пастдаги суратда илғор механизатор, коммунист Шарифа Раимовна Маматқулова. Юқоридаги суратда эса, Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг пешқадам механизатори Иномжон Яхшибоев. У экиш агрегатларини кўкламги экишга тахт қилиб қўйиб, ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлди.

Р. Ашуров (ЎзТАГ) ва М. Қорабеков фотолари.

24 ФЕВРАЛЬ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ К. У. ЧЕРНЕНКО БИЛАН УЧРАШУВИ

Партиянинг раҳбарлик роли — совет халқи барча ғалабаларининг гарови, унинг порлоқ коммунистик келажак сари муваффақиятли боришининг ҳал қилувчи шартидир.

15 февраль куни Москвада сайловчиларнинг КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Константин Устинович Черненко билан учрашуви бўлиб ўтди. К. У. Черненко Куйбишев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига овозга қўйилмоқда.

Йиғилиш президиумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг намояндалари бор эди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Куйбишев районининг меҳнаткашлари беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб оладилар. Москвадаги «Сокол» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригадири И. Н. Калмикова, 23-ТЭЦ энергоблокининг катта машинисти В. И. Камнев, депутатликка номзоднинг ишончли вакили, «Хроматрон» заводи партия комитетининг секретари Р. В. Скалкин ва бошқалар сўзга чиқиб, шу ҳақда гапирдилар.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган К. У. Черненко нутқ сўзлади. У айтдики, ҳозирги вақтда халқ ўз партиясини ҳар қачонгидан кўра, ғоят зўр куч билан қўллаб-қувватламоқда ва ҳурмат қилмоқда, партиянинг халқ оммаси ўртасидаги обрў-эътибори ғоят юксакдир. Мамлакатда бўлиб ўтаётган сайловолди йиғилишларида, КПСС Марказий Комитетига келаётган хат ва телеграммаларда меҳнаткашлар партиямизнинг, унинг ленинчи Марказий Комитетининг, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг сиёсий йўлини ва ижодий, бунёдкорлик ишини қизғин маъқулламоқдалар ҳамда тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар.

Мамлакат ичида ҳам, шунингдек халқаро майдонда ҳам Коммунистик партия билан Совет давлатининг бутун бир даврга тенг ажойиб ютуқлари Леонид Ильич Брежневнинг номи билан, унинг тинимсиз фаолияти билан чамбарчас боғлангандир.

Улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси, атоқли сиёсий ва давлат арбоби Л. И. Брежнев — КПСС XXIV ва XXV съездлари эълон қилган Тинчлик программасининг авторидир. У халқаро майдонда кенг қўллаб-қувватланган бир қанча ташаббусларни кўтариб чиқди, Хельсинкидаги кенгаш сингари тарихий воқеанинг ташаббускори бўлди. Совет Иттифоқидаги ва бошқа мамлакатлардаги барча меҳнат аҳли учун Л. И. Брежнев марксизм-ленинизм идеалларига чексиз садоқат, тинчлик ва коммунизм тантанаси учун курашда ғоят буюк собитқадамлик, фидокорлик намунасидир.

Ҳозирги сайловда Коммунистик партия ҳамиша бўлганидек, партиясизлар билан маҳкам жипсликда иш кўрмоқда. Коммунистларнинг манфаатлари, мақсад ва вазифалари — жамиятимизнинг барча меҳнаткашлари, барча социал группаларининг улуғ мамлакатимиздаги барча миллат ва элатларнинг туб манфаатлари, мақсад ва вазифаларидир.

Ҳозирги сайлов кампаниясининг ўзига хос хусусияти шундаки, деб таъкидлади сўнгра К. У. Черненко, бу сайлов партия билан давлат ҳаётидаги масъулиятли паллада ўтмоқда. Мамлакат беш йилликнинг охирги якунловчи йилига, КПСС XXVI съездига актив тайёргарлик кўриш йилига қадам қўйди. Нотиқ совет экономикасининг беш йилликнинг тўрт йили мобайнидаги муваффақиятларини таърифлаб бундай деди: биз меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини тўларок қондиришга қаратилган, белгилаб берилган йўлдан изчиллик билан, қадам-бақадам олға бормоқдамиз.

Бизнинг ғалабаларимиз шубҳасиздир. Бироқ, Коммунистик партия билан совет халқи эришилган натижалар билан кифояланиб қолмайди. Истиқболни аниқ кўра билиш, янги чўққилар сари боришнинг энг самарали йўлларини белгилаб бериш, қийинчиликларни бартараф этиш форма ва методларини белгилаш — буларнинг ҳаммасини КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган ёрқин ва чуқур, ленинчасига принципиал нутқи ўзида мужассам ифодасини топди.

Нотиқ КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисида»ги қарори катта аҳамиятга эга эканлиги ҳақида гапириб, бу қарорни бажариш барча меҳнаткашларнинг, ҳар бир коллективнинг иши бўлиб қолиши лозимлигини уқтириб ўтди.

Маълумки, партия ва ҳукумат планлаштиришни ва бутун хўжалик механизми ишини янада яхшилаш юзасидан йирик тадбирларни ишлаб чиқдилар. Партия ленинча иш услубига йўналтирмоқда. Бунинг маъноси шуки, бутун раҳбарлик ва бошқариш ишига аввало илм-фан ва санъатга муносабатда бўлгандек, муносабатда бўлиш керак, илм-фан ва санъатни доимо, ҳар томонлама ва узил-кесил эгаллаш зарур.

Ижрони контрол қилиш ва текшириш КПСС сиёсатини амалга оширишнинг, партия ва давлат аппарати фаолиятини такомиллаштиришнинг, кадрларни тарбиялашнинг синовдан ўтган воситаларидан бири бўлиб қолди. Тўла асос билан айтиш мумкинки, ижрони контрол қилиш ва текширишнинг аҳволи, раҳбарлик қилиш ва бошқариш самарадорлиги ҳамда сифатини ҳал қилувчи даражада белгилаб беради.

Шу нарсани алоҳида таъкидлаб ўтиш кераккн, бошқаришнинг ҳозирги даражаси ишда совет, хўжалик органларининг шундай услубини қарор топтиришни талаб қиладики, бу услуб бюрократизмга, жонли ишни қоғозбозлик билан алмаштиришга, амалий ишни шунчаки мажлислар учун мажлислар ўтказиш билан алмаштиришга уринишларга қарши муросасиз кураш олиб боришни кўзда тутади.

Нотиқ совет кишиларининг манфаатлари ва талаб-эҳтиёжларини ўрганиш, омма билан алоқани мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисида гапириб, гражданларнинг хатлари ва оғзаки мурожаатлари билан ишлашнинг муҳим эканлигини таъкидлади.

Депутатликка номзоднинг нутқида партиямиз ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти масалалари катта ўрин эгаллади. Ўтган йиллар, деди у, КПСС билан Совет давлати ленинча ташқи сиёсатининг катта муваффақиятларга эришганлиги билан нишонланди. Бу муваффақиятлар партия XXIV ва XXV съездлари ишлаб чиққан Тинчлик программасининг реаллигини, бу программада ўртага қўйилган вазифаларнинг асосли эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

АҚШнинг ҳукмрон доиралари учун ҳозирги халқаро вазиятни мушкуллаштириб юбориш зарур бўлиб қолди. Бошқа бировлар эмас, балки шу доираларнинг ўзлари шундай вазиятни вужудга келтирдилар, деб таъкидлади нотиқ. Бундай вазиятда вазмин ва осойишта бўлиш муҳимдир. Совет Иттифоқи ўз манфаатларини, иттифоқчиларимиз ва дўстларимиз манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қила олади, лозим топилган даражада ишонч ва қатъийлик билан ҳимоя қила олади. Лекин биз Ленин васият қилиб қолдирган тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик, урушларни инсоният ҳаётидан соқит қилиш бош йўлидан бундан буён ҳам чекинмаймиз. Бинобарин, биз бугун такрор айтамизки орзу-умидларимиз ва режаларимизни бошқа халқларни ўзимизга бўйсундириш билан эмас, балки улар билан ҳамкорлик қилиш, ҳалол, тенг ҳуқуқли музокаралар воситаси билан давлатлар ўртасидаги мавжуд мушкул проблемаларни сиёсий ҳал қилишни таъминлаш билан боғлаймиз.

К. У. Черненко пировардида бундай деди: совет кишилари сайловни умидбахш ҳисси билан, ўз истиқболига ишонган ҳолда, тинчлик ва социализм тақдири учун ўз масъулиятини аниқ тушунган ҳолда кутиб олмоқда.

(ТАСС).

ЭКОНОМИКАНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ОМИЛИ

ФАРҒОНА, 16 февраль. (ЎзТАГ). Фарғона область партия-хўжалик активининг бугун бўлиб ўтган йиғилишида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг планлаштиришни яхшилаш ва хўжалик механизмини такомиллаштириш тўғрисидаги қарорини бажариш соҳасидаги вазифалар муҳокама қилинди. Йиғилиш қатнашчилари корхоналарда ва қурилиш ташкилотларида ишнинг аҳволини таҳлил қилиб, мавжуд резервлардан тўла фойдаланиш, меҳнат ва хўжалик интизомини мустаҳкамлаш масалаларига эътиборни қаратдилар. Бутун иш сифати ва самарадорлигини оширишга, планларни ва В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга қаратилган тадбирлар белгиланган.

Йиғилишда область партия комитетининг биринчи секретари Х. У. Умаров нутқ сўзлади.

НОМЗОДЛАР САЙЛОВЧИЛАР ҲУЗУРИДА

Республикада Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар билан учрашувлар давом этмоқда.

Тошкент пилла йигирув тажриба фабрикасининг бугловчиси **Машура Акбаровна Рисқиева** билан 38-Чуқурсой сайлов округи сайловчиларининг учрашуви бўлиб ўтди.

438-Янгиқишлоқ сайлов округидан номзод қилиб кўрсатилган Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси **Эҳсон Мадраҳимов** ўз сайловчилари билан учрашди.

222-Ленинск сайлов округининг сайловчилари Қарши тажриба-ремонт механика заводининг токари **Михаил Петрович Павлов** билан учрашдилар.

Конимех районидаги «Шофиркон» совхозининг катта чўпони **Нортой Бердиев** 187-Конимех сайлов округининг сайловчилари билан учрашди.

(ЎзТАГ).

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ — БЕШ ЙИЛЛИККА

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

Термиз шаҳрида бошқаришнинг автоматлашган системаси бўйича Бутуниттифоқ мактабининг машғулоти бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари ўзбек гидросозлари сув хўжалиги объектлари қурилишида бошқаришнинг автоматлашган системасини жорий этишда кашшоф эканликларини таъкидлаб ўтдилар.

Жамоатчи мухбиримиз А. Вахитов Бутуниттифоқ мактабининг бир гуруҳ қатнашчилари билан учрашиб, улардан бошқаришнинг автоматлашган системасини жорий этишдаги муаммолар, қурилиш ишлаб чиқариши бошқарувининг илғор усуллар билан ёнма-ён бориш учун нималар қилиш зарурлиги, бошқаришнинг автоматлашган системаси меҳнат унумдорлигини, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга кўрсатаётган таъсири тўғрисида сўзлаб беришларини илтимос қилди.

В. ВОРОПАЕВ, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бошқаришнинг автоматлашган системаси бош конструктори:

— Маълумки, бошқаришнинг автоматлашган системасини яратиш сув хўжалиги қурилишини бошқаришни такомиллаштиришнинг муҳим йўналишларидан биридир. Ҳозирги пайтда 35 та йирик қурилиш ташкилотида бошқаришнинг автоматлашган системасини жорий этиш амалга оширилябти. Шуниси қувончлики, бу иш «Узглавводстрой» бўлинмаларида ҳаммадан кўра яхши йўлга қўйилган. Биз «Зангстрой» кўчма механизациялашган колоннаси мисолида гидросозликда бошқаришнинг автоматлашган системасини қўллаш жуда катта имкониятларга эга эканлигини, ҳали анчагина резервлар мавжудлигини ўз кўзимиз билан кўрдик.

Менга шу колоннага қарашли ишлаб чиқаришни инженерлик жиҳатидан тайёрловчи бўлим фаолияти маъқул тушди. Ушбу бўлим ходимлари «Узглавводстрой»нинг электрон-ҳисоблаш машинаси учун ҳисоб-китобларни жуда билимдонлик билан тайёрлаб, пудратчи ташкилотлардан олинган маълумотларни ўз вақтида келишиб олишади. Участка бошлиқларига топшириқларни беришади. Бўлим барча участкалар ва қурилиш объектлари билан диспетчерлик алоқаси ўрнатганки, бу ўз навбатида бошқаришнинг автоматлашган системаси принциплари қандай адо этилаётганини оператив назорат қилиш имконини яратмоқда.

«Зангстрой» кўчма механизациялашган колоннаси бошқармасида янги системани муваффақиятли қўллашга бош инженер К. Назаров катта ҳисса қўшди. Мамлакат сув хўжалиги қурилишининг автоматлашган бошқарув системасини яратувчилардан бири сифатида мен бош инженернинг, янги системани такомиллаштираётганда ниҳоятда мураккаблаштириб юбормаслик керак, деган истагига тўла қўшиламан.

Бошқаришнинг автоматлашган системасидаги ҳал этилмаган муаммоларга келсак, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги қурилиш ташкилотларининг айрим раҳбарлари янги системани қўллашга етарли эътибор бермаяптилар. Ташкилотларнинг ўзи эса автоматлашган системани қўллашга ва ундан самарали фойдаланишга яхши тайёргарлик кўрмаган. Бизнинг вазифамиз — мавжуд системани такомиллаштириш ва уларнинг самарадорлигини ошира бориб, сув хўжалиги қурилиши барча бўғинларида бошқаришнинг автоматлашган системасини яратишни давом эттиришдан иборат.

И. ПОЗДНЯКОВ, Белоруссия ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бошқаришнинг автоматлашган системаси бўлими мудири:

— Аввало, Термиз шаҳрида бошқаришнинг автоматлашган системаси бўйича Бутуниттифоқ мактаби иши аниқ ташкил этилганлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Биз гидросозликда бошқаришнинг автоматлашган системасини муваффақиятли жорий қилган ўзбекистонлик ҳамкасабаларимиздан жуда кўп нарса ўргандик.

Белоруссия ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ТПР КП-1 системасини жорий этиш бўйича база ташкилотдир. Бунда ўн биринчи авлодга мансуб электрон-ҳисоблаш машинасидан кенг фойдаланилади.

Белоруссиялик гидросозлар ҳам бошқаришнинг автоматлашган системасини қўллашда муайян ютуқларга эришдилар. Улар ишлаб чиқариш лойиҳаларини, бутун йил давомига мўлжалланган аралаш графикларни тузиш сингари системадан фойдаланишнинг турли шаклларини қўллашни ўрганиб олдилар ва улардан муваффақиятли фойдаланмоқдалар. Агар 1977 йилда 35 миллион сўмлик шундай иш бажарилган бўлса, ўтган йили бу рақам 58 миллион сўмликка етди.

Ҳозирги вақтда республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бўлинмаларида 9 та кичик система бўйича қирқта комплексдан иборат топшириқларни ҳал этишга сафарбар қилинган бошқаришнинг тармоқ автоматлашган системаси биринчи навбати ишлаб турибди. Яқиндагина эса бош информация-ҳисоблаш маркази ташкил қилинди. Унинг фойдаланишга топширилиши туфайли қурилажак турли гидротехника иншоотлари моделларини яратиш бўйича қилинган ишларга баҳо берилди.

ТПР КП-1 системасининг жорий этилиши объектлар қурилишининг энг маъқул календарь планларини шакллантириш, ресурсларни тақсимлашни мақсадга мувофиқ равишда ҳисобга олувчи йиғма календарь планларни ишлаб чиқиш, моддий-техника таъминотини квартал, ойлик, ҳафталик, суткалик планлаштиришни амалга ошириш имконияти туғилди.

Ф. БАЯНОВА, Тошкент политехника институтининг катта илмий ходими:

— Сув хўжалиги қурилишининг жадаллашгани, кўлами кескин кенгайганлиги табиий сувларни ифлосланиш ва қуриб қолишдан муҳофаза қилишдай муҳим вазифани олдимизга қўймоқда.

Маълумки, кўп йиллар давомида сувни муҳофаза қилиш тадбирларини назорат этиш оддий усулларда олиб борилиб, бунинг учун кўпгина куч ва вақт сарфланарди. Ҳозирги шароитда бундай усул сув-атроф муҳитни муҳофаза қилишни таъминлай олмайди. Мазкур ишни илмий асосда ташкил этиш, чунончи, электрон-ҳисоблаш машинасидан фойдаланган ҳолда олиб бориш вақти етди. Бундай иш республикамизда ҳозирдаёқ амалга оширилябти. Шу мақсадда Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида махсус картотека ишлаб чиқилган бўлиб, унинг ёрдамида сувни муҳофаза қилувчи иншоотлар қурилиши ва эксплуатацияси тўғрисидаги маълумотлар машинада қайта ишланади.

Электрон-ҳисоблаш машинаси ёрдамида сувни муҳофаза қилишга тааллуқли тадбирларни ҳаётга тадбиқ этиш сув-атроф муҳитни муҳофаза этиш учун кўрилаётган тадбирларнинг ишончлилиги, пишиқ-пухталиги ва оперативлигини оширишни таъминлаябти, меҳнат маданиятини яхшилаб, область инспекцияларидаги кўплаб кишиларни бошқа ишга ўтказиш учун негиз яратябти. Шулар туфайли олинаётган иқтисодий самара ҳам чакки эмас. У йилига қарийб 10 минг сўмни ташкил қилмоқда.

А. МАМОНТОВ, «Узглавводстрой» бошлиғи ўринбосари:

— «Узглавводстрой» бўлинмалари сув хўжалиги қурилишида катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Агар 1965 йили 78,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари адо этилган бўлса, 1978 йили бу миқдор 282 миллион сўмликка етди. Қурилиш кўлами ўсганлиги, меҳнат унумдорлиги ошганлиги, таннарх арзонлашганида илғор бошқариш усулларининг ҳам муносиб хизмати бор.

Биз 1971 йилдаёқ Бош бошқарма бўлинмаларида бошқаришнинг автоматлашган системасини жорий этишга киришган эдик. Бунинг учун ўн кунлик-суткалик планлаштириш, қурилиш-монтаж ишларини кўчма механизациялашган колонналар даражасида оператив бошқариш, моддий ва меҳнат ресурсларига бўлган эҳтиёжларни ҳисоблаш, омборлардаги мавжуд буюмлар ва улар ҳаракати ҳисобини механизациялаш, деган йўналишлар танлаб олинди. Бошқаришнинг автоматлашган системасини жорий қилишга бундай комплекс ёндашиш катта иқтисодий самара берябти.

Тўғри, қўлга киритилган муваффақиятлар салмоқли. Бироқ, илмий муассасалар бошқаришнинг автоматлашган системасини такомиллаштиришга доир комплекс планларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш билан боғлиқ янги методларни яратишни тезлаштирганларида эди, ютуқларимиз бундан ҳам баракали бўларди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

КЎЧМА МАКТАБЛАР

● ФРУНЗЕ. «Госкомсельхозтехника» Қирғизистон ишлаб чиқариш бирлашмаси кўчма мактаб ташкил қилди. Бу мактабда чорвачилик фермалари асбоб-ускуналарини созловчилар ва озуқа тайёрлаш цехларининг операторлари таълим оладилар. Мактаб ўқитувчилари махсус синфларда — киноустановкалар, магнитофонлар билан жиҳозланган, турли қўлланмалар билан таъминланган автобусларда машғулот ўтказмоқдалар. Қирғизистонда машина билан сут соғиш усталарининг кўчма мактаби ҳам муваффақиятли ишлаб турибди. Бу мактаб шу йилнинг ўзида қарийб минг нафар чорвадор тайёрлайди. Келгусида қўйчивонлар, пахтакорлар ва бошқа касбдаги ходимларнинг кўчма мактаблари ҳам ташкил қилинади.

«ИСКРА» МАРШРУТИ

● КЛАЙПЕДА. Литва ССР. Клайпедадаги 5-ўрта мактаб ўқувчилари — тарих тўгарагининг аъзолари Литва территориясидаги Ленин «Искра»си маршрути бўйлаб юриб ўтдилар. Улар ўзлари яратган харитага большевистик газетанинг қирқдан ортиқ пунктларини белгилаб қўйдилар. Бу харита В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишлаб мактабда очиладиган кўргазма экспонатларидан бири бўлиб қолди.

ДАСТЛАБКИ РЕЙС

● КАЛИНИНГРАД. «Куликово поле» деб аталган илмий-қидирув кемаси дастлабки рейсга жўнаб кетди. Бу кема Совет Иттифоқининг буюртмасига мувофиқ ГДР кемасозлик корхонасида қурилган бўлиб, Куликово жанги шарафига шу ном билан аталган. Куликово жангининг 600 йиллиги шу йил нишонланади. Калининградда илмий-қидирув ишларини олиб борадиган кемалар флоти йил сайин кенгайиб бормоқда.

(ТАСС).

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

КАТТА ҒАМХЎРЛИК

Бойсун шойи тўқиш фабрикасида ишчи-хизматчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, хотин-қизларнинг дам олишини уюштириш каби масалаларга жиддий эътибор берилмоқда. Бу ерда кенг, ёруғ цехлардаги дастгоҳлар меҳнат жараёни учун ғоят қулай ўрнатилган бўлиб, хотин-қизлар оғир қўл ишларидан озод этилган. Бунда корхона меҳнатни муҳофаза қилиш комиссияси катта активлик кўрсатябти. Комиссия аъзолари ҳар бир тўқувчининг иш ўрнида бўлиб, уларнинг меҳнат жараёнини чуқур ўрганмоқдалар, техника хавфсизлигини сақлаш, механизацияни кенг жорий этиш борасида тушунтиришлар ўтказмоқдалар. Фабрика маҳаллий комитети кўп болали оналарнинг самарали ишлаши учун 140 ўринли болалар боғчаси қуриш, пионер лагери барпо этиш, ишчилар ошхонасида парҳезли таомлар ташкил қилишда ташаббускор бўлди. Ҳозир бу ерда корхона тўқувчиларининг дам олиш зонаси қурилиши ҳам бошлаб юборилди. Буларнинг ҳаммаси корхонада меҳнат унумдорлигининг тобора ўсиб боришида муҳим омил бўляпти.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ — ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА

Республикамиз меҳнаткашлари доҳий В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигини юксак меҳнат ютуқлари билан нишонлашга астойдил ҳозирлик кўрмоқдалар. 133 корхона коллективлари 4700 бригада, 166 мингдан ортиқ ишлаб чиқариш илғорлари беш йиллик топшириқларини 22 апрелга қадар бажариш учун аҳд қилган. Тошкентдаги 2-йўл қурилиш бошқармаси, Бўкадаги 2-автомобиль корхонаси, Марказий телеграф, «Ферганаводстрой» трестининг 3-қурилиш-монтаж бошқармаси, Хўжайли ва Нукус гўшт комбинатлари, Қашқадарёдаги «Облколхозстрой» тресты, Бухородаги «Облколхозстрой» трестининг 2-механизациялашган кўчма колоннаси, Тўрткўлдаги «Ленинизм» совхози, Мўйноқдаги «Память Ленина» колхози сингари юзлаб меҳнат коллективлари доҳий юбилейи шарафига бошланган умумхалқ мусобақасида илғорлик қилмоқдалар.

КЎРИККА МАРҲАМАТ

Меҳнат унумдорлигини оширишнинг асосий омилларидан бири меҳнат шароитини яхшилаш ва техника хавфсизлигини таъминлашдир. Шу мақсадда бу йил мамлакатимизда меҳнат шароитини яхшилаш ва техника хавфсизлигини таъминлаш юзасидан Бутуниттифоқ жамоат кўриги ўтказилади. ВЦСПС, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети энг юксак кўрсаткичга эришган бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, колхоз ва совхозларнинг меҳнат коллективларини тақдирлаш учун диплом ва фахрий ёрлиқлар таъсис этдилар. Кўрик меҳнат шароитини яхшилаш ва техника хавфсизлигини таъминлашда, шубҳасиз, катта роль ўйнайди.

М. В. ЛОМОНОСОВ НОМИДАГИ МЕДАЛЛАР

СССР Фанлар академиясининг президиуми 1979 йилги М. В. Ломоносов номидаги олтин медалларни биохимия соҳасидаги катта ютуқлари учун академик А. И. Опаринга ҳамда математика соҳасидаги катта ютуқлари учун Венгрия Фанлар академиясининг академиги Б. Секефалви-Надюга берди.

М. В. Ломоносов номидаги олтин медаллар СССР Фанлар академиясининг олий мукофоти бўлиб, табиийётшунослик фанлари соҳасида эришган катта ютуқлари учун ҳар йили биттаси совет олимига, яна биттаси чет эл олимига бериб турилади.

* * *

Атоқли совет табиийётшунос олими, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофотининг лауреати академик А. И. Опарин совет биохимиясини бошлаб берган олимлардан бири бўлиб, ҳаётнинг келиб чиқиш проблемаларини ишлаб чиқишдаги асос солувчи асарлари билан мамлакатимиз фанини шуҳрат топтирган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада соғлиқни сақлашни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун халқ депутатлари Бухоро область Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш бўлимига қарашли «Шофиркон» сил касалликларини даволаш санаторийсининг бош врачи ўртоқ Раҳматилло **Камолов**га **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет, касаба союз органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Сирдарё область касаба союзларининг раиси ўртоқ Бирлашхон **Пирназаров**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати партия комитетининг секретари ўртоқ Турсун **Исмоилов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Ўнинчи беш йиллик топшириқларини барча кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари муваффақиятли бажариш учун кураш мусобақаси кенг қулоч ёймоқда. Республикамиз новатор ишчилари якунловчи йил учун қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини адо эта бориб, ишлаб чиқаришда катта зафарларни қўлга киритаётирлар.

Чапдаги суратда: Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг компрессор қурилмалари машинисти Людмила Агапкина. У минерал ўғит тайёрлаш суръатларини тезлаштиришга катта ҳисса қўшяпти. Ўнгдаги суратда эса Фарғона механика заводининг йиғувчи слесари Анатолий Грушицкий. Мусобақада ғолибликни қўлдан бермай келаётган бу ишчи доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача тўрт ойлик мажбуриятини бажариш иштиёқида баланд руҳ билан меҳнат қилмоқда.

И. Глауберзон ва А. Кашапов фотолари.

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

ОРЗУЛАР ҚАНОТИДА

Деҳқончиликка ихлос Гулнорада мактаб ўқувчилари ишлаб чиқариш бригадасида ишлаб юрган йиллари чинакам муҳаббатга айланди. Кўпгина ишларда — чопиқ, яганалаш, ўғитлаш, суғориш, пахта теришда Гулнора синфдошларига намуна бўлар, кўпчиликнинг ҳурматини қозонар эди.

Асли касби ўқитувчи бўлган Шомирза ака қизининг адабиётга қизиқишини сезиб юрарди. Шу боисдан ҳам унинг педагогика институтига кириб, билим олишини орзу қиларди. Лекин қизи ўрта мактабни тамомлагач, дугоналари Мавжуда Рихсибоева, Гулбаҳор Ўсканова билан кетмон кўтариб далага чиқди.

Орадан кўп ўтмай пахта йиғим-терими бошланди. Қўли чаққон Гулнора шу мавсумдаёқ кўпчиликнинг оғзига тушди, унинг номи ҳар беш кунликда илғор теримчилар қатори колхоз радиоузелидан бутун қишлоққа тарала бошлади. Шу мавсумда Гулнора 7 тонна пахта терди.

Йиллар ўтиши билан Гулнора ҳам деҳқончилик сирларини пухта ўргана борди. Деҳқончилик учун об-ҳаво жуда мураккаб келган йили кўпчилик эркаклар ипак қуртига барг тайёрлаш билан банд бўлиб, ғўза чанқатиб қўйилди. Худди шу пайтда Гулнора қизлар билан келишиб, сувчилар сафини тўлдирди. Гулноранинг даъвати билан яна бир неча қиз сувчилик қила бошлади.

Ҳамжиҳатлик билан қилинган меҳнат туфайли бригада йил сайин катта хирмон кўтариб, ҳосилдорликни ошириб борди. Ўтган йили пахтакорлар гектаридан 40 центнердан ошириб ҳосил йиғиб-териб олишди. Гулноранинг ўзи 9 тоннага яқин пахта терди.

— Ёшларимиз қишлоғимизни севишади, — дейди Гулнора. — Мен билан ўша йили 70 га яқин йигит-қиз мактабни тамомлаган эди. Ҳозирги пайтда улардан 50 дан ортиғи колхозимизнинг турли участкаларида меҳнат қилишяпти.

Гулнора илғор колхозчи, актив жамоатчи қиз. У бригада ёшларининг етакчиси, бошланғич комсомол ташкилотининг секретаридир. У ёшлар ўртасида оммавий-тарбиявий ишларни ташкил этишда ҳам ташаббускор бўлмоқда. Ташкилот ҳисобидаги 16 ВЛКСМ аъзосининг ҳаммаси ишда илғор, юриш-туришда ўрнак. Комсомоллар сардори эса Ҳаким Ғуломов, Тоҳир Олимбоев, Мавжуда Рихсибоева, Аноржон Зокирова, Турсуной Олимбоева каби серғайрат, меҳнатсевар ёшларнинг номини фахр билан тилга олади.

— Гулнора ташкилотимизнинг ҳақиқий жонкуярларидан, — дейди колхоз комсомол ташкилотининг секретари Тошпўлат Хидиров. — У комитет аъзоси сифатида комсомол сафини ўстиришга яқиндан ёрдам бермоқда, ёшлар ўртасида тарбиявий ишларни олиб боришда намуна бўлмоқда.

Гулнора Шомирзаевна Болтабоева 116-Ниёзбош сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

— Аввало, — дейди халқ номзоди, — ишончни оқлаш учун астойдил меҳнат қиламан. Орзуларим улкан. Қишлоқ хўжалик институтига кириб сиртдан ўқиш ниятим бор.

Ҳа, келажакка зўр ишонч билан одимлаётган Гулноранинг орзулари рўёбга чиқиши шубҳасиздир.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ.
Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз.

САЙЛОВЧИЛАР УЧУН КОНЦЕРТ

Мухтор Ашрафий номли болалар санъат мактабининг ўқувчилари Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхози маданият саройининг саҳнасида сайловчилар учун концерт қўйиб беришди. Концерт программасида Глинка, Моцарт асарлари, И. Дунаевский қўшиқлари ижро этилди. Балет группаси томошабинларга «Ўзбек рақси», «Пахта», «Рақс» номерларини кўрсатди.

(ЎзТАГ).

РУС ТИЛИ — ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТИЛИ

УЛУҒ ВА ҚУДРАТЛИ

Улуғ оғамиз рус халқининг тили барча совет кишиларининг ўзаро алоқа воситаси ҳамда қудратли қуролидир. Биз ҳаёт алифбесини, жаҳон маданияти дурдоналарини рус тили воситасида ўрганаётганимизни зўр ифтихор билан таъкидлаймиз. Биз пўлатдан мустаҳкам дўстликни, қуёшдай ҳароратли қардошлик ва биродарликни, миллатлараро интернационализмнинг қудратини рус тилининг бебаҳолигида, деб биламиз.

Чунки, рус тили илмий ва бадиий тафаккурнинг ҳайратомуз кашфиётларини яратиш тилидир. Рус тили — ривожланган социализм ютуқларини, совет турмуш тарзининг тантанасини дунёга намойиш этадиган, жаҳон узра тарғиб этаётган тилдир. Шунинг учун ҳам биз уни катта иштиёқ билан севиб ўрганамиз, маънавий бойлигимиз, фаровон турмушимизнинг ажойиб воситаси, деб биламиз.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, областимизда рус тилини ўрганиш ва ўқитишни янада яхшилаш борасида бир мунча ишлар қилинди. Миллий мактабларда, ўрта ва олий ўқув юртларида янги яратилган ҳамда янгиланган программага, дарсликларга ўтиш ниҳоясига етказилди. Ҳозирги вақтда 500 дан зиёд умумий таълим мактабларида, ўндан ортиқ ўрта, 20 дан ортиқ ҳунар-техника билим юртларида рус тили ва адабиёти энг муҳим ўқув фанларидан ҳисобланади.

Мактаблар, мактабгача болалар муассасаларида рус тилини пухта ўргатиш ҳамда уни ўқитишни яхшилаш кўп жиҳатдан педагог кадрларга боғлиқдир. Бу соҳада бизга Россия Федерацияси, Украина, Белоруссиянинг, мамлакатимиз марказий шаҳарларининг олий ўқув ва ўрта махсус ўқув юртлари коллективлари яқиндан ёрдам бермоқдалар. Жумладан, кейинги йилларда сафимизга кўплаб ёш, талантли педагоглар келиб қўшилди. Уларнинг билими, амалий тайёргарлиги, педагогик маҳорати, масъулият ва жонбозликлари туфайли рус тили ва адабиёти ўқитишнинг савияси янада кўтарилди. Барча мактабларда дарслар кабинет системасига кўчирилди. «Рус тили кунлари», «Рус тили ҳафталиклари» ўтказиш оммавий равишда йўлга қўйилди.

Н. К. Крупская айтганидек, ўқитувчи ўз олдида турган жуда улуғ вазифани сўзда эмас, балки амалда ҳал эта олиш учун, у аввало, ўз устида чидам билан ишлаши, билимларини ленинчасига эгаллаб олишни ўрганиши, Ленин васият қилганидек ишлашни ўрганиб олиши лозим. Ўқувчиларга рус тилини ўқитиш жараёни ҳозирги замон техникаси, фан ютуқлари асосига қурилмоғи лозим. Ўқитишнинг самарадорлигини оширишда техник воситалардан, кўргазмали қуроллардан оқилона фойдаланилмоқда. Учқўрғон, Поп, Янгиқўрғон, Тўрақўрғон, Чуст каби районлардаги жуда кўп мактабларда рус тили ва адабиёти фанларини ўқитишда фонокабинет, лингафон кабинетларидан фойдаланилмоқда. Бу тадбир рус тилини пухта ўзлаштириш, сўзлашиш жараёнини такомиллаштириш, синфдан ва мактабдан ташқари олиб бориладиган ишларнинг мазмун-мундарижасини янада бойитишга ёрдам бермоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети халқимизнинг рус тилини ўрганишга бўлган иштиёқини ҳисобга олиб, республика мактабларида, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида рус тилини ўқитиш ва ўрганишни янада такомиллаштириш чоралари тўғрисида махсус қарор қабул қилди. Бу илҳомбахш ҳужжат мактаблар ва ўқув юртларидан ташқари саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари, колхоз ва совхозларда ҳам рус тилини ўрганишни кучайтириб юборди. Натижада жойларда рус тили ва адабиёти ўқитувчиларига бўлган эҳтиёж ортди. Шунга мувофиқ Ҳ. Ҳ. Ниёзий номидаги Наманган давлат педагогика институтида, бир қанча ўрта махсус ўқув юртларида ҳам зарур тадбирлар амалга оширилди. Рус тили ўқитувчилари тайёрлаш, уларнинг сифат составини яхшилашга эътибор кучайтирилди.

Ҳозирги вақтда институтимизда битта факультет, учта кафедра рус тили ва адабиётини ўқитиш, мактабларга методик ёрдам кўрсатиш билан шуғулланади. Улар орасида филология фанлари доктори, профессор Т. Ҳамидова, педагогика фанлари доктори, профессор А. Ким, фан кандидатлари П. Бронштейн, Р. Фатхулина, К. Носиров, катта ўқитувчилардан К. Бегалов, А. Ким, Э. Казакова, А. Сисоева каби ишчан ва тадбиркор педагоглар бор. Рус тили ўқитишни янада яхшилаш учун ғоят изчиллик билан иш юритишга, таълимнинг самарадорлиги йўлида зўр ғайрат кўрсатишга тўғри келади. Институтимизда ҳозиргача 2000 дан зиёд рус тили ва адабиёти ўқитувчилари тайёрланди. Кейинги йилларда рус тили ва адабиёти факультетининг миллий группаларида машғулотлар тўла равишда янги ўқув планига мувофиқ олиб бориладиган бўлди. Бошқа группаларда ҳам янги ўқув плани жорий этилмоқда. Бу ерда ўтказилаётган илмий-назарий семинарлар улуғ оғамиз тилини ўрганиш ҳамда ўқитишни янада такомиллаштиришга ёрдам бермоқда.

Кейинги йилларда рус тили ва адабиёти фани ўқитувчилари тайёрлашда аспирантура, стажировкадан, малака ошириш институтларидан, ижодий отпускаларга юбориш каби воситалардан ҳам кенг фойдаланилмоқда. Сўнгги уч йилда ўнлаб ўқитувчилар мамлакатимиз марказий шаҳарларида, Тошкент ва бошқа жойларда ўз малакаларини ошириб қайтдилар. Илгари такрорлаш — илмнинг онаси дейишлар эди. Ҳозирги вақтда бу сўз эскирганга ўхшайди. Академик Семёнов, такрорлаш илмнинг ўгай онасидир, ўқиганни татбиқ эта билиш — илмнинг онаси ҳисобланади, деган фикрни олға сурди. Бизнинг ёш олимларимиз ҳам, студентларимиз ҳам, барча йигит-қизларимиз ҳам фанларни чуқур ўзлаштириш, илмда олға интилишни улуғ рус тилини ўрганишдан бошламоқдалар. Бу олижаноб ҳаракатда, рус тилини ўрганишга бўлган эҳтиросни янада кучайтиришда қўлимиздаги барча имконият, воситалардан фойдаланмоқдамиз.

Институтимиз коллективи муҳим бир илмий-тадқиқот устида иш юритяпти. Айрим олинган район, мактаб ёки мактабгача болалар муассасаларида рус тилини чуқур ўргатиш, ўқитиш жараёнлари таҳлил қилинаётир. Бунда рус тилини ўрганувчиларнинг ёши, миллати, жинси ва бошқа масалалар ҳисобга олинади. Янгиқўрғон районидаги мактабларда олиб борилган изланишлар қуйидаги натижаларни берди: районда 260 нафар рус тили ўқитувчиси бўлиб, улардан 168 нафари олий, 60 нафари тўлиқсиз олий маълумотга эга. Кейинги икки йилда рус тилини ўқитишга мослаштирилган кабинетлар сони районда 70 тадан 98 тага етказилди. Янги ўқув йилидан яна 15 та синф рус тилини чуқур ўқитишга мослаштирилди. Мазкур кабинетларда рус адабиётининг таниқли намояндалари, шоирлари ва адибларининг ҳаёти, ижодига доир ҳужжатлар бўлади. Ўқиш ва ўқитиш жараёнида рус тили тўгаралари машғулотининг мазмуни ва мундарижаси яхшиланди. Буларнинг ҳаммаси рус тилига бўлган ҳавасни оширибгина қолмай уни ўрганишга иштиёқни янада кучайтирмоқда.

Областимизнинг халқ маорифи ходимлари, барча педагоглари ёш авлодга рус тилини ўргатиш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Лекин бу соҳада баъзи муаммолар ҳам йўқ эмас. Маълумки, республикамизда рус тилини чуқур ўрганувчи синфлар учун алоҳида ўқув қўлланмалари чоп этилаётир. Бошланғич синфлар учун рангли дарсликлар, кўргазмали ва методик қўлланмалар нашр этиш бошланди. Бироқ, мактабгача ёшдаги болаларга мўлжалланган ана шундай қўлланмалар ёки дарсликлар етишмайди.

Коммунизм гулғунчалари бўлмиш — кичкинтойларга рус тилини ўргатиш айниқса, катта аҳамиятга моликдир. Областимизда кейинги уч йилда русча сўзлашга ўргатилаётган миллий группалар икки баравар кўпайди. Ҳозирги кунда Наманган, Чуст, Учқўрғон, Чортоқ шаҳарларидаги мактабгача болалар муассасаларидаги жажжиларнинг деярли учдан икки қисми рус тилида сўзлашишни ўрганмоқда.

Ставрополь давлат педагогика институти билан илмий-амалий ҳамкорлигимиз рус тили ўқитувчилари тайёрлашда жуда қўл келмоқда. Ҳозир 250 га яқин наманганлик йигит-қиз у ерда таҳсил кўраётир. Қардошларимиз йилига 50 дан кўпроқ педагог тайёрлаб бермоқдалар. Биз бундан буён ҳам марказий шаҳарлардаги ўқув юртлари билан алоқани кучайтираверамиз.

КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга изчил татбиқ этаётган областимиз меҳнаткашлари ўз муваффақиятларини йил сайин кўпайтириб бормоқдалар. Педагог, профессор ва ўқитувчиларимиз, барча зиёлиларимиз «Рус тили — СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги тили» II Бутуниттифоқ илмий-назарий конференцияси тавсиялари асосида улуғ рус тилини ўрганиш ва ўқитиш самарадорлигини янада ошириш йўлида бундан буён ҳам баракали меҳнат қилаверадилар.

М. МАМАТОВ,
Ҳ. Ҳ. Ниёзий номидаги Наманган давлат педагогика институтининг ректори.

АДАБИЁТ ва САНЪАТ

МУШОИРА-80

НУР ТУҒИЛАР ОНГИМДА...

Асқад МУХТОР,
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати

Кейинги йили янги қисса билан банд бўлиб, шеърни жуда кам ёздим. Энди бу асарни нашрга топшириб, катта ишдан кейин жиндак нафас ростламоқчи эдим, соғинтириб келган таниш-нинг дийдори иссиқ экан, шеърлар ёзишга танаффуссиз киришиб кетдим. Бу йил кўпроқ шеърлар йили бўладиганга ўхшайди. Қуйидагилар— хамир учидан патир...

Эл-юрт

Мен дунёга кўз очган куним
Гулдасталар келган онамга.
Туғилди, деб хурсанд бўладиган
Эл-юрт керак экан одамга.

Яшаш—бир дард, орзулар қийнар,
Дилга тушар эзгу аланга.
Сеҳри тортиб, меҳри балқиб турган
Эл-юрт керак яна одамга.

Мурғак қалбда граждан уйғонсин,
Руҳим ўтсин, десанг, боламга, —
Авлодларда яшамоғинг учун
Яна эл-юрт керак одамга.

Замон зайли билан узоқларга кетсанг,
Ё саёҳат қилсанг оламга,
Кўкрагингда олиб юрадиган
Азиз эл-юрт керак одамга.

Бирдан тушса бошга мусибат,
Чидаб бўлмай қолса аламга,
Бир сўз билан қаддинг ростлайдиган
Эл-юрт керак экан одамга.

Йўлдан чалғиб, ботиб гуноҳларга
Ҳолдан тойиб йиқилсанг, ҳамда
Умрни бошқатдан бошламоқ бўлсанг,
Яна эл-юрт керак одамга.

Терингга сиғмаган пайтлар бўлади,
Омад келганида, тўйда, байрамда,
Қувончларинг ўртоқлашиш учун
Эл-юрт керак яна одамга.

Виждон ва ҳақиқат дея чолишиб,
Тушкунликдан енгилган дамда —
Олдида тиз чўкиб узр сўрашга
Она эл-юрт керак одамга.

Йўллар турфа-туман, бекат эса бир,
Армонли ер узра сўнгги қадамда
Манзилингга элтиб қўядиган
Азиз эл-юрт керак одамга.

* * *

Дунё қайнаб, ёниб ётибди.
Дунё ловуллайди дўзах ўтидай.
Инсон ҳаёти ҳам унда бир зумда
Ёниб кул бўлади,
гугурт чўпидай.

Йўқ, дўзах эмас бу.
Дўзахда фақат
Гуноҳкорлар ёнар, густоҳлар...
Дунё ёнғинида ёнган инсон эса
Ўзи кашф этади қонун, уставлар.

Ўзи кашф этган у эзгу оташни,
Герантология деган фанни ҳам.
Унинг орзусидир одоб, боқий умр,
Унинг эртагидир жаннат, жаҳаннам.

Дунё ловуллайди дўзах ўтидай,
Инсон кашфиётдан, орзудан толғин.
Гугурт чўпича ҳам эмасми умр!!
Ахир ҳар гугурт чўп — бутун бир
ёнғин!

ТУШ

Уруш вақти, тушлар—илинж, умид,
Ҳар ким жигарини ўйлайди.
Оналар, келинлар даврасида отин
Тушнинг таъбирини сўйлайди.

— Тушинг баҳай, болам, тушинг —
яхшилик.
Сабр қилсанг, эринг қайтади...
Эзгуликка йўйиб ҳар сўзни отин,
Тушнинг таъбирини айтади.

—Қалдирғоч айвонга келиб қўнганмиш...
Хабар эмасмикин Исматиллодан!
—Қайтади, ўргилай, омон қайтади,
Қалдирғоч қайтибди Маккатиллодан...

Илон кўрган жувон ҳўнграб йиғлайди.
Отин солар унинг юрагига қўл.
— Нафасинг иссиқ қил, ноумидлик
ёмон,
Арслонинг қайтди: илон, ахир — йўл!

—Ойнами! Ойна — дийдор-ку, қизим,
Қайлиғинг албатта қайтади.
Илоё ўнгидан келсин! — деб отин
Тушнинг таъбирини айтади.

Фақат бир қиз маъюс кўзлари-ла
Чеҳраларни таъқиб этади.
Ҳар кун келадию жавдираб ўтириб,
Тушини айтмасдан қайтиб кетади.
Яна келади-да, жим ўлтиради,
Отиннинг товушига тўлиб қулоғи.
«Ҳалок бўлган» деса, ишонмайди-ку-я,
«Ортиқ севмас» деса, нима қилади!!

Қайдан олади у чидам, бардошни!
Ахир, кўзда ёш ҳам тугаши мумкин.
Ўртада танчанинг кули оқаради,
Кўр ўчмадимикин!

Йиллар шундай ўтар,
Ерлар кучга кирар,
Гулдастадай бўлар курранинг шакли.
Айтилмаган туш-чи!

Ерда қолиб кетган
Зангин мина каби ҳамон даҳшатли.
Туш таъбир этарди оқила отин,
Айтганлари келди ўнгидан.
У пайтлардан бери неча баҳор ўтди,
Кузлар, қишлар келди ёзлар сўнгидан.

У қиз ҳам энди йўқ, унинг ўрнида
Бир аёл юради сукумсизгина.
Узоқларда ўлган жангчи йигитнинг
Тушларида қолди қизгина.

Аёл эса... фақат биз биламиз,
Эзгу тилсим каби унинг юраги.
Орамизда худди чексиз умиддай,
Айтилмаган тушдай кезиб юради.

Ҳамид Олимжонга

Эрталабдан бугун руҳим синиқ,
Осмонда қуёш ҳам бир зум кулмади.
Юрак сиқилади...
Аммо эртасига
Ўрик оппоқ бўлиб гуллади

Эсимда, ёш эдим.
Севган қизим... кетди.
Кўз ўнгимда қадди, гулгун кўйлаги...
Бош эгиб юрардим...
Бир куни яна
Ўрик оппоқ бўлиб гуллади.

Бари ўтар экан, биз ҳам ўтармиз.
Ҳеч ким осмонга устун бўлмайди.
Ўшанда ҳам
Ғуссаларини енгиб,
Ўрик оппоқ бўлиб гуллайди.

* * *

Деҳқон даласида жон таслим этар,
Сўнгги нафасида сўрайди сабо:
— Кетсангиз, дунёда нима қолғуси!
— Ҳаёт! — дейди бобо.

Ошиқлар ниҳолдай тебраниб сўрар
Сўлаётган баҳордан:
— Ҳайҳот,
Кетарсан, сендан сўнг нима бўлади!
— Ҳаёт! Ҳаёт! Ҳаёт!

Юлдузлар Ердаги урушдан сўрса
Ногоҳ келганида мудҳиш, мазмунсиз:
— Сендан сўнг... сендан сўнг нима
қолади!
— ...
Машъум жимлик инграр, жавобсиз,
унсиз...

* * *

Нур оқади, кун-тун нур оқади,
Нур оқади қуёшдан ерга.
Юлдузлардан тинмай нур оқади,
Кун-тун чўмилади куррамиз нурда.

Нур ҳам — материя, дейди олимлар.
Ер шари кун сайин оғирлашарми!
Нимага бўлмаса зулмат ваҳимаси
Гирдобига олар гоҳо бу Шарни!

Миллиард йиллар неча миллиард юлдуз
Ер деб нур хирмонин ҳамон уяди.
Нимага бўлмаса унда одамлар
Қаро кунларини оғир туяди!

Шеър ҳақида

Нима кечар жонимда!
Нима қайнар қонимда!
Нега мунча қийналаман, —
Не туйғулар онгимда!

Айтолмайман фикримни,
Айтолмайман янгилик.
Гоҳ ўткинчи юрагимда
Типирчилар мангулик.

Менда ҳам куз гоҳ ғамгин,
Гоҳ қиш қаттиқ келади.
Сузиб ўтар абри найсон,
Қушлар қайтиб келади...

Менда ҳам чақмоқ чақар,
Тўкилади мевалар...
Сағаналар менда ҳам бор,
Келинлар бор, бевалар.

Менда ҳам уруғлардан
Ниҳол ўсиб чиқади.
Гоҳо қуёш, гоҳо зулмат
Йўлим тўсиб чиқади.

Гоҳ музлайди ҳужайрам,
Ғоҳида уйғонаман.
Шеърий тилсим қудратидан
Тушимда тўлғонаман.

Шеър айтиш— нафас олиш,
Шеър— дарднинг ариши;
Гиёҳларнинг қуёш томон
Титраб ўса бориши.

Шу титрашдан, эҳтимол,
Ғалаёндир қонимда.
Шу титрашдан азоб ичра
Нур туғилар онгимда.

Нур туғилар, дедим, балки
Онгда эмас, тонгдадир.
Мана нима кечар жонда,
Жондамас, жаҳондадир.

Медаллар жаранглайди

Кўп қисса ҳам, кулса ҳам
Медаллар жаранглайди.
Бу тинмас садоларни
Солдат ўзи англайди.

Товланади медаллар,
Медаллар йилтиллайди.
Бир ҳолларни эслатарки,
Кўзда ёш ғилтиллайди.

Бири қувонч, бири
ёдгор,
Фожиали зум бири.
Европани титратган
Узоқ тўплар гумбури.

Бири ўлим ёқасида,
Бири ўтда туғилган.
Зар юритилган эмас, йўқ,
йўқ,
Қонга, нурга йўғрилган.

Бировлар кўтаролмас
Ўз шуҳрати, шонини;
У кўксида олиб юрар
Олти шаҳар номини.

Жаранглайди медаллар
Соф олтиннинг ўзидай,
Август кечаларининг
Мусаффо юлдузидай.

Жаранглайди медаллар,
Ҳар гал садоси янги:
Олтин бошоқ шивири,
Кумуш чанқ жаранги.

Гоҳо эса медаллар
Ғалабадай янграйди.
Ҳар галги маъносини
Солдат ўзи англайди.

САНЪАТКОРЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЦИРК ЧАВАНДОЗИ

Цирк санъатимизнинг машҳур намояндаларидан бири Ҳаким Зариповга СССР халқ артисти унвони берилганини эшитгач, артистнинг синглиси Холида Зарипова уйига қўнғироқ қилиб, ундан Ҳаким аканинг Грозниййдаги (ҳозир у ўша ерда гастролда) телефон номерини билиб олмоқчи бўлдик. Аммо қанча уринмайлик, ҳаракатимиз беҳуда кетаверди. Телефон нуқул банд эди. Ўйлаб-ўйлаб тўғри Холида Каримовнанинг уйига бордик. Тахминимиз тўғри чиқди: опанинг уйи одам билан гавжум, ўзи эса телефон ёнида. Трубкани қўйди дегунча телефон қайта жиринглайди. У фақат «раҳмат, раҳмат, табригингизни албатта акамга айтаман», дерди. Бизни Ҳаким аканинг жияни Юлдузхон қарши олди. Табриклаб, унга мақсадимизни айтдик.

— Шаҳар циркининг телефон номери бор. Аммо тоғамлар ҳозир у ерда эмаслар, шаҳар атрофидаги районларда хизмат қилишяпти.

— Гастроллари аллақачон тугамаганмиди?

— Тамом бўлганди. Лекин яна бир неча кунга илтимос қилиб олиб қолишибди.

Ҳа, Ҳаким аканинг гастроллари кўпинча шунақа бўлади. Ўн кунга кетса йигирма кунга, бир ойга кетса икки ойга чўзилади.

— Шу боисдан ҳам Бутуниттифоқ цирк бирлашмасидагилар то Ҳаким Зарипов гастролдан қайтиб келиб, рапорт бермагунгача унинг навбатдаги ижодий маршрутини белгилашмайди.

— Тўғри, — деди Юлдузхон...

Хўш, бундай «гастрол бузилишлари»га сабаб нима! Сабаб битта. У ҳам бўлса, Ҳаким Зариповнинг мўъжизакор санъати. Ўзингиз бир ўйлаб, кўз олдингизга келтиринг-а: цирк майдонида қушдек учиб бораётган отнинг эгари қошидан ушлаб, гоҳ у ёнга, гоҳ бу ёнга қайта-қайта ирғиб ошиш, ёхуд чап узангидан оёқни узмаган ҳолда ўзини чалқанчасига пастга ташлаб бош ва қўлларини ерга тегдириб бориш! Ёки ўша қушдек елиб бораётган отнинг эгари устида тик турганича ҳар хил ўйинлар кўрсатиб айланиш, ёки миниб чиққан отининг орқа оёқларида тик туриб, олдинги икки оёғини кўксига қўйиб томошабинларга салом бериши! Тўғриси, бу ғоятда қалтис ва айни вақтда ўта мўъжизакор санъатни шарҳлаш, у ҳақда ёзиш қийин. Уни, Константин Симонов айтганидек, фақат ва фақат кўрмоқ даркор!

Ҳаким Зарипов гастролининг узайтирилишлари чет элларга қилинган ижодий сафарлари пайтида ҳам тез-тез такрорланиб туради. Айниқса, энг биринчиси қизиқ бўлган. 1965 йили Ҳаким Зарипов ўз коллективи билан Венгрия Халқ Республикасига ижодий сафар қилди. Гастрол икки ойга мўлжалланган эди. Будапештнинг Катта циркидан бошланган чиқишлар тезда томошабинлар тилига тушди, мамлакат газеталарида бу ҳақда кетма-кет мақолалар босилди, радио, телевизорларда эшиттиришлар, кўрсатувлар берилди. Хуллас, Ўзбекистондан борган цирк артистлари санъатини кўришга иштиёқманд кишилар сони кун ора ортиб борарди, билет эса етишмас эди. Гастролнинг ўттиз еттинчи куни Будапешт циркининг директори Ҳаким Зарипов ҳузурига кирди.

— Дўстим, нима қиламиз, — деди у, — чиқишларингизни кўрмоқчи бўлган томошабинларимиз тобора кўпайиб боряпти, гастролингизнинг эса, биринчи ярми тугади. Кўп санъат мухлисларимиз номерларингизни кўролмай доғда қолишадими, деб қўрқаяпмиз. Шунинг учун илтимос, кўп эмас, яна икки ҳафтага қолсаларингиз. Агар сиз хўп десангиз, у ёғини мен Москва билан гаплашиб ҳал қиламан.

— Илтифотингиз учун кўпдан кўп раҳмат! Мен розиман. Бутуниттифоқ цирк бирлашмамиз рухсат берса, бажонидил хизмат қилиб берамиз.

Шундай қилиб, биласизми, Венгрияга қилинган ана ўша икки ойлик сафар хорижий республика маданият арбоблари ва томошабинларнинг илтимоси билан икки марта ўзгартирилди. Хуллас, у тўрт ой давом этди! Мана сизга санъатнинг кучи, жозибаси, санъаткор талантининг халқчиллигини кўрсатувчи конкрет факт! Шу ўринда Венгрияда чиқадиган «Бекешбача» газетасининг қуйидаги олқиш-эътирофини эслатиб ўтмоқчимиз: «Оқ олтин» ўлкаси, деб дунёга доврук таратган Ўзбекистон цирк санъатининг сифат-қиммати ҳам баланд экан. Ўзбекистон Ҳаким Зариповдек тенги йўқ учқур чавандоз, от ўйнатиш ва отда ўйин кўрсатишнинг ғоятда моҳир устаси билан ҳар қанча фахрланса арзийди».

Дўстларимиз юртига қилинган бу гастрол совет цирки тарихида алоҳида воқеа бўлиб қолган. Биз бугунги кунда ана шу ижодий сафарнинг муваффақиятли ўтишига муносиб ҳисса қўшган Саидмурод Сотволдиев, Нина Зарипова, Фахриддин Шарифбоев, Мирзоҳид Мирмақсудов, Илҳом Дадамуҳамедов, Пирназар Юсупов, Александр Кокорин номларини ҳам ҳурмат билан тилга оламиз.

Ҳаким Зарипов билан қилган суҳбатларимизнинг бирида ундан «анча йиллик тажрибангиз бор, шундай бўлса-да, цирк майдонига янги ўйинлар билан чиқиш олдидан ҳаяжонланасизми!», деб сўраганман. Шунда у «ҳа, бу галги номерларим ҳам отамга, у кишининг халқимиз кўз ўнгида ҳамиша кўриниб турадиган санъатига муносиб бўлармикан, деб ҳаяжонланаман», деганди. Санъат, хусусан, цирк мухлислари яхши билишса керак. Ҳаким Зарипов — ўзбек совет циркининг пойдеворини қўйганлардан бири марҳум Карим Зариповнинг ўғли. Халқ ўртасида Карим қизиқ номи билан машҳур бўлган бу санъаткорнинг турмуш ўртоғи Муборак Зарипова, қизи Холида Зариповалар ҳам миллий цирк маданиятимиз ривожига, равнақига муносиб ҳисса қўшган кишилардир. Ҳаким отаси, онаси тажрибаларини умумлаштиргани, уларни янада бойитгани учун ҳам бугунги кунда Зариповлар сулоласининг сардори сифатида таниилган. У ўз вақтида отаси ижро этган, миллионлаб санъат мухлислари томонидан ҳамиша катта олқиш билан кутиб олинган жуда кўп цирк номерларини кўз қорачиғидай сақлаб, авайлаб келмоқда. Турмуш ўртоғи Нина Зарипова репертуаридан эса, Муборак ва Холида Зариповаларнинг ўйинлари жой олган.

Ҳаким Зариповнинг қизи Гавҳар, ўғли Анварлар ҳам бобо ва ота изидан боришмоқда.

Ажойиб ижрочилик санъати билан довруғ таратган санъаткоримизни бугунги кунда бутун дунё танийди десак муболаға бўлмайди. У ҳақда бир нечта ҳужжатли фильмлар яратилган. Белоруссия кинематографчилари яратган «Нестерка», озарбайжонлик режиссёр суратга олган «Севги қиссаси» («Лайли ва Мажнун»), тожикистонлик қардошларимиз экранлаштирган «Доҳунда» бадиий фильмларини кўрган кишилар ҳеч шубҳасиз Ҳаким Зариповни алоҳида меҳр-муҳаббат билан олқишлаганлар. 1967 йили Америка Қўшма Штатларининг «Пниллип продашкенс коллизиум» рангли телевидение компаниясининг режиссёри Майкл Н. Кинг экранлаштирган ҳужжатли картина ҳам асосан Ҳаким Зарипов ижодига бағишланган эди.

Машҳур артистимиз ҳозир Бутуниттифоқ цирк бирлашмасида хизмат қилаётир. Айни вақтда у янги цирк программасини тайёрлаб ниҳоясига етказмоқда. Премьерани жонажон Тошкентда ўтказаман, дейди Ҳаким Зарипов.

Холида Зарипова ҳамон телефонда табрик қабул қиларди. Қутловчилар Зариповларнинг қариндош-уруғлари, дўстъяқинлари, республикамиз маданиятининг танқли вакиллари, цирк санъатининг бўлажак намояндалари, томошабинлар эди. Ҳа шундай, ажойиб санъаткор Ҳаким Зариповни, Зариповлар сулоласини бутун Ўзбекистон табрикламоқда. Улар шундай қутловга, эъзозга муносиб кишилардир!

Ю. БЕРДИЕВ.

Тасвирий санъат мухлислари рассом Александр Петрович Лунев ижоди билан яхши таниш. Бу мўйқалам соҳибининг бир қатор асарлари республикамиз тасвирий санъати хазинасидан муносиб ўрин олгандир. Яқинда Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазмалар залида А. П. Лунев асарларининг кўргазмаси ташкил этилди. Бу ерга санъаткорнинг қарийб эллик йил мобайнида яратган асарларининг энг яхши намуналари қўйилган.

Суратда: рассом А. П. Лунев асарлари кўргазмасида.

Р. Шагаев фотоси.
(ЎзТАГ).

«ЯНГИ НОМЛАР» ТУРКУМИДАН

Москвада нашрдан чиққан «Янги номлар» туркумидаги китобчада ёш ўзбек рассоми ижоди бундай деб таърифланган: Ж. Умарбековнинг асарлари санъатнинг замонавий проблемаларига сезгирлик билан муносабатда бўлиш, ўз диёрига, қадрдон халқига муҳаббат туйғулари билан ажралиб туради. Тошкентлик кўп болали этикдўз оиласида вояга етган рассомнинг ижодий камолати тўғрисида ҳикоя қилувчи китоб муаллифи М. Монц Жавлон Умарбеков ўз халқининг қадимий маданияти моҳиятини тушунишга, унинг тасвирий санъат анъаналарини ўрганишга интилади, уларни ўз асарида тасвирлашга ҳаракат қилади, деб таъкидлайди.

(ЎзТАГ).

ЖИЛҒАЛАР ЖИЛОСИ

ЁШЛАР ИЖОДИ

Партия ва ҳукуматимиз ёш ижодкорларга катта ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда.

Бугунги кунда танқидчиларимиз қаторига ҳам истеъдодли ёшлар келиб қўшилмоқда. Михли Сафаров, Бегали Қосимов, Тилак Жўра, Саъдулла Аҳмад, Наим Норқулов каби ёш мунаққидлар ана шулар жумласидандир. Бадиий асарга ёндашиш тарзи, ёзиш услуби ва мавзу танлаши билан бир-биридан тамомила фарқ қиладиган бу ёш танқидчилар ижодида пухта назарий билим, ҳозиржавоблик, изланувчанлик каби фазилатлар кўзга ташланади.

Михли Сафаровнинг илк китоби — «Дунё кирмоқдадир шоир қалбига» ўқувчиларга дарҳол манзур бўлди, у ҳақда тақризлар ёзилди, илиқ фикрлар билдирилди. Ёш мунаққиднинг мавзу ва қизиқиш доирасининг кенглиги, ижодкор лабораториясига чуқур кириб бориши, асарни ич-ичидан текшириши, нозик фикрларини равон ифодалай билиши диққатга сазовордир. Автор ёшлар ижоди, ранг-баранг жанрларда яратилган янги асарлар, муҳим тенденциялар, муаммолар ҳақида жиддий, салмоқли фикрлар айтади, характерли фактлар, мисоллар, қиёслар келтиради. Кейинги йиллар шеърияти, жумладан, ёшлар шеърияти мазмунан теранлашаётганлиги, айтилаётган фикрлар салмоғи ошаётганлиги, воқеликни фалсафий-поэтик таҳлил этиш ҳамда гражданлик туйғуси кучайиб бораётганлигини ёш мунаққид асарлар таҳлилида, конкрет мисоллар ёрдамида кўрсатади.

Ёш танқидчи Тўлқин Расулов эса «Бадиий асар қанотлари» китобида икки муҳим масала — образ ва образлилик ҳамда услуб ҳақида кенг ва атрофлича фикр юритади.

Муаллиф мураккаб муаммоларни муҳокама қилар экан, айрим таъриф ва мулоҳазалари мунозарали, баҳстaлаб чиқишидан чўчимайди, фикр ва ўйларини ўзбек ва қардош халқлар адабиётларидан келтирилган мисоллар, нозик кузатишлар билан далиллайди. Образ ва услуб ҳақидаги бу тадқиқот образли тилда, содда ва равон услубда ёзилган.

Шоир ва тадқиқотчи Муҳаммадали Қўшмоқовнинг «Чечанликда сўзга сувдайин оқиб...» китоби ижодий сафар натижасида пайдо бўлган адабий-танқидий асардир. Фольклорчи олимларимиз халқ оғзаки ижодининг улкан, бебаҳо асарларини ёзиб олиш, нашр этиш ҳамда тадқиқ қилиш борасида катта ишларни амалга оширишди. Бу борада қилинадиган иш ҳали жуда кўп. Эндиликда бу асарларни маҳорат нуқтаи назаридан ўрганишни кенг йўлга қўйиш вақти етди.

«Инқилобий шеърият саҳифалари» китобида ёш мунаққид Бегали Қосимов 1905—1917 йиллар адабиётини революцион-маърифатчилик адабиёти, деб аташ маъқул бўлар эди, деган фикрни илгари суради ва буни Абдулла Авлоний, Сиддиқий Ажзий, Анбар отин ва бошқа шоирларнинг инқилобий руҳда ёзилган асарлари мисолида далиллайди.

Худойберган Эгамов асосан болалар адабиёти билан шуғулланади. Яқинда унинг «Ранг-баранг олам» номли адабий-танқидий мақолалар тўплами китобхонлар қўлига тегди. Ёш мунаққид сўнгги йилларда яратилган болалар ва ўсмирларнинг маънавий оламини бойитувчи етук асарларни ўзига хос йўсинда тадқиқ этади.

Айниқса, сўнгги пайтларда танқидчилик танқидига ҳам эътибор кучаяётганлиги қувончлидир. Бахтиёр Назаровнинг «Ленинча таълимот ва ўзбек танқидчилиги», Урол Ўтаевнинг «Танқид ва услуб» китоблари ана шу борадаги изланишларнинг мевасидир. «Танқид ва услуб» китобида ёш мунаққид кейинги йиллар ўзбек танқидчилигидаги услубий изланишларни тадқиқ этади.

Б. Назаров «Ленинча таълимот ва ўзбек танқидчилиги» монографиясида танқидчилигимиз тараққиётини, адабиётшунослигимизнинг етакчи намояндалари ижодини тадқиқ қилишга интилган ва бир қатор ютуқларни қўлга киритган.

Лекин Б. Назаров монографиясининг ҳамма саҳифалари ҳам бир хил савияда ёзилган, деб бўлмайди. Баъзи масалаларда тадқиқотчининг нуқтаи назари у қадар аниқ ва изчил эмас, айрим фикрлар етарли асосланмаган, танқидчиликнинг жанр хусусиятлари, ҳар бир жанрнинг имкониятлари ҳақида кам гапирилган. Булар ёш мунаққидга тадқиқотини янада пишитиш истагида айтилган мулоҳазалардир.

Баъзи танқидий китоб, мақола ва тақризларда ҳали ҳам фалсафий ва эстетик савиянинг бўшлиги, таҳлилнинг юзакилиги, мавҳумлик, ҳиссизлик, асар мазмунини «ҳафсала» билан баён қилиб бериш, цитатабозликка, мураккаб терминологияга маҳлиё бўлиш сингари қусурлар учраб турншини айтиб ўтиш керак. Маҳорат ҳақида маҳорат билан ёзилмаган танқидий асар адабиётга фойда келтирмайди. Бундай «асар»ларга қарши курашилган ҳолда йилнинг энг яхши адабий-танқидий мақола ва тақризларини тўплам ҳолида нашр этиш йўлга қўйилса, бу ёзувчиларнинг ҳам, танқидчиларнинг ҳам маҳоратини оширишга ёрдам берган бўларди.

С. УМИРОВ,
филология фанлари кандидати.

Хива наққошлари

Устунлар, эшиклар, курсилар, қутичалар... ҳар бир буюмга ҳайратомуз нақшлар ўйилган. Ўсимлик банди, олма гули, лола, пахта чаноғининг «нафис чизиқлари» бир-бири билан уйғунлашиб кетган. Ана шу нақшлар муаллифи хивалик ёғочга нақш ўювчи 27 яшар уста Ҳайитмат Боғбековдир.

Устахонада ёғочни тайёрловчи ягона механизм бор. Барча асосий ишлар қўлда бажарилади. Устанинг асосий қуроли унинг маҳорати ва санъатга садоқатидир. Уста тўғри келадиган материални —эман, қорақайин, қайрағоч ёғочидан тилиб, уларни уч-тўрт йил давомида қуритади. Олдин қоғозда яратилган нусхани рассом дарахтга кўчиради. Уста Ҳайитмат ҳозиргача 120 та асар яратди.

Ҳайитмат 16 ёшида уста номига сазовор бўлди. Шундан буён у Хивадаги Ичонқалъа музей-қўриқхонанинг кўпгина конструкцияларини тиклади, Урганч, Хива, Нукусдаги уйларни ўз ижоди билан безади. У яратган Ибн Сино портрети Францияга кўргазмага юборилди. Қирқ йилдан кўпроқ вақт муқаддам айнан шу ерда нақшинкор устун ижодкорлари — Хиванинг машҳур усталари Ота Полвонов ва Сафо Боғбековлар халқаро кўргазманинг олтин медалига сазовор бўлган эдилар. Уста Сафо Боғбеков Ҳайитматнинг отасидир. Ҳозир Боғбековларнинг устахонаси битта. Кўпинча улар асарларини биргаликда тайёрлашади. Ишланган буюм остига эса фақат «Боғбековлар» деб ёзиб қўйишади. Усталар ўз санъатини ёш авлодга ўргатмоқда. Ҳайитмат Хивадаги 159-ўрта ҳунар-техника билим юртида дарс бермоқда. Бу йил бу билим юртида биринчи битириш маросими бўлади. Унинг битирувчилари орасида қизлар ҳам бор. Улар Хива ёғоч ўймакорлиги санъати тарихида дастлабки уста қизлар — Ражабби Ёқубова ва Муҳаббат Юнусовалардир. Уларнинг асарлари «Ўзбекистоним» республика кўргазмасида совринли ўринларни эгаллади.

Ф. КОСТЮШКИН.
(ЎзТАГ).

Бу йил жаҳон халқлари, бутун прогрессив инсоният буюк олим Абу Али ибн Синo туғилганлигининг 1000 йиллигини кенг нишонлайди. Юбилейга катта тайёргарлик кўрилмоқда. Яқинда Ибн Сино юбилейини ташкил этиш ва уни ўтказиш республика комитети Андижон давлат медицина институтининг ректори, профессор Ю. Отабеков, ҳайкалтарош Е. Соколова, институт доценти Ш. Ҳамидуллинлар ҳамкорлигида тайёрланган олим бюсти лойиҳасини маъқул топди.

Суратда: профессор Ю. Отабеков ва доцент Ш. Ҳамидуллин иш устида.

Р. Ашуров фотоси.
(ЎзТАГ).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ЛИССАБОН.** Мамлакатнинг халқ қўлига ўтган экономика сектори меҳнаткашлари Португалия ҳукуматининг халққа зид сиёсатига қарши кураш кунини ўтказдилар. Улар Лиссабонда, Портда ва бошқа шаҳарларда қисқа муддатли забастовкалар, митинг ва намойишлар ташкил этдилар.

● **АНҚАРА.** Туркияда энг йирик Измир тўқимачилик фабрикасида забастовка давом этмоқда. Ишчилар қонунсиз равишда 600 дан ортиқ кишини ишдан бўшатган корхона эгаларининг бебошлигига қарши норозилик билдирмоқдалар.

● **ТОКИО.** Жамоатчилик вакиллари Япония пойтахти марказида «Озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур товарлар нархининг оширилишига қарши норозилик билдирамиз, янги солиқлар жорий этилиши тўғрисидаги планларнинг бекор қилинишини талаб этамиз!» деган шиорлар остида намойиш ўтказдилар. Намойишдан сўнг унинг қатнашчилари шаҳар аҳолиси ўртасида варақалар тарқатдилар. Бу варақаларда улар токиоликларни раҳбар доираларининг мамлакат аҳолиси кенг табақалари иқтисодий аҳволининг янада ёмонлашувига олиб борадиган сиёсатига қарши курашни кучайтиришга даъват этдилар.

● **КОБУЛ.** Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Революцион Кенгаши Раисининг ўринбосари ва Бош министр ўринбосари А. Сарвари Балх вилоятида истиқомат қилувчи қабилаларнинг бошлиқлари билан учрашиб, бундай деди: Америка империализми ва унинг гумашталари Афғонистон Демократик Республикасига қарши фитналар тўқишни давом эттирмоқдалар. А. Сарвари мамлакат аҳолисини ягона фронт бўлиб Афғонистон душманларига қарши курашга даъват этди. (ТАСС).

ИЗМИРДАГИ ВАЗИЯТ

АНҚАРА, 15 февраль. (ТАСС). Хавфсизлик кучлари танклар ва бронемашиналар билан қуролланган армия бўлинмалари иштирокида кеча кечқурун Измирдаги тўқимачилик фабрикасини штурм қилиб қўлга киритди. Фабрика бир ҳафтадан бери иш ташлаган ишчилар қўлида эди. Меҳнаткашлар 600 дан ортиқ кишини прогрессив қарашлари учун қонунга хилоф равишда ишдан бўшатган «Тариш» ишлаб чиқариш бирлашмаси маъмуриятининг ўзбошимчалигига қарши норозилик билдирдилар.

Фабрикани босиб олиш вақтида икки полициячи ярадор бўлди. Маъмурлар фабриканинг 1500 ишчисини қамоққа олдилар. Улар шаҳар стадионига сўроқ қилиниш учун олиб кетилди.

Матбуотнинг хабарларига қараганда, Измирда вазият ҳамон кескин, шаҳар кўчаларини полиция билан жандармериянинг катта-катта отрядлари қўриқлаб турибди. Тўқимачилик фабрикаси меҳнаткашлари билан бирдамлик сифатида касаба союзлари конфедерациясининг чақириғига биноан Измир муниципал ишчилари, нефтчилар, цемент заводининг ишчилари, шунингдек шаҳардаги касалхоналар ва банкларнинг хизматчилари икки кунлик умумий забастовка эълон қилдилар.

АДР. Кобул ва Панжир дарёлари туташган Наглу вилоятида юз минг киловатт-соат қувватга эга бўлган гидрокомплекс муваффақиятли ишлаб турибди. Наглудаги мазкур ГЭС СССР ва Афғонистон ўртасидаги самарали ҳамкорликнинг рамзидир. Электростанция Кобул шаҳри ва унинг атрофини электр қуввати билан бемалол таъминлаб турибди.

ТАСС фотохроникаси.

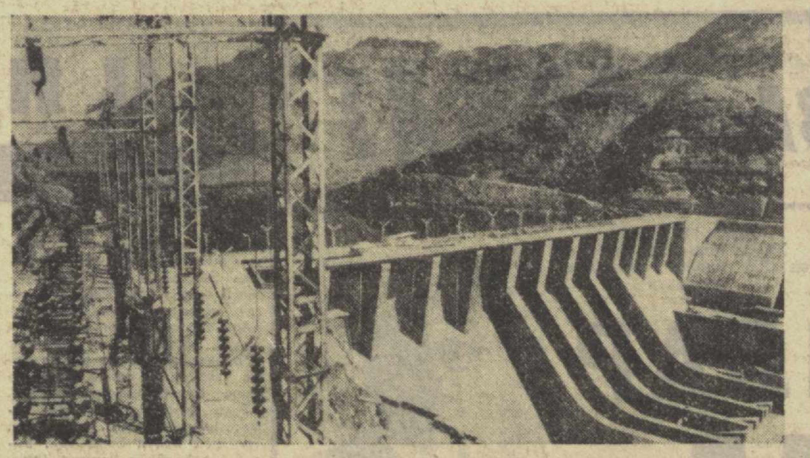

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ТИНЧЛИК ВА МЕҲНАТ БАЙРОҒИ ОСТИДА

Варшавада Польша халқининг коммунистлар партияси теварагида бирлашиши, партиянинг ривожланган социалистик жамият қуриш режаларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш белгиси остида Польша Бирлашган ишчи партиясининг VIII съезди бўлиб ўтди. Уч миллиондан ошиқ коммунистлардан вакил бўлиб келган съезд делегатлари етмишинчи йилларда социалистик Польшани ривожлантириш якунларини муҳокама қилдилар, келгуси даврда партиянинг сиёсат, иқтисод, фан, маданият, халқаро муносабатлар соҳасидаги бош йўлини белгилаб олдилар.

Съездда ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек Марказий Комитет Сиёсий бюроси номидан қилган докладида партиянинг VI ва VII съездлари ишлаб чиққан ҳамда бутун халқ қўллаб-қувватлаган мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш программасини амалга оширишда эришилган муваффақиятларнинг кенг манзараси ифодалаб берилди.

Бу программа саноат ва қишлоқ хўжалигидаги потенциаллар тез ўсишини кўзда тутарди. Программани амалга ошириш натижасида 450 га яқин йирик корхоналар қурилди. Ёқилғи ва хом ашё ресурсларини ўзлаштиришда тараққиётга эришилди. Маҳсулотларнинг умумий ҳажмида халқ эҳтиёжларини таъминлайдиган моллар ҳиссаси анча кўпайди. Биз ПБИП VII съездининг социал программа соҳасидаги бош кўрсатмаларини амалга оширишга муваффақ бўлдик, деди Э. Герек.

Польша саксонинчи йилларни янада ривожланиш учун қудратли базага эга бўлган ҳолда кутиб олди. Эндиликда республиканинг куч-қувват ва маблағлари энергетикани, ёқилғи ва хом ашё базасини жадал ривожлантиришга қаратилмоқда. Масалан, 1981—1985 йилларда тошкўмир ва қўнғир кўмир қазиш 65—80 миллион тонна кўпаяди, пўлат қуйиш 1985 йилга бориб 22—24 миллион тоннага етади. Экономикани ривожлантириш, унинг самарадорлиги ва сифатини ошириш асосида меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги анча ошади.

Польша коммунистларининг анжумани ПБИП ва ПХР ташқи сиёсатининг принциплари ўзгармас эканлигини тасдиқлади. Съезд Польша тинчлик, халқлар хавфсизлиги, халқаро кескинликни юмшатиш, қуролсизланиш ғояларига содиқлигини яна бир бор таъкидлади. Съездда Э. Герекнинг ПХР Европада ҳарбий кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш масалаларига бағишлаб ўтказиладиган конференция қатнашчилари ўз пойтахтида қабул қилиб олишга тайёр, деб айтган гапини жаҳон жамоатчилиги маъқуллаб кутиб олди.

ЧИЛИ ВАТАНПАРВАРЛАРИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Тараққийпарвар инсоният Пиночет қонли хунтасининг ёвузликларини лаънатламоқда. Чили ватанпарварларининг ҳарбий фашист диктатурасига қарши курашини қатъиян қўллаб-қувватламоқда. Чили меҳнаткашлари ва халқи билан халқаро бирдамлик ҳафталиги бунга янги бир далил бўлиб, у Жаҳон касаба союзлар федерацияси ва Чили халқи билан халқаро бирдамлик конференциясининг даъватига биноан 12 февралдан бошлаб ўтказилди. Бу ҳафталик Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союз маркази тузилганининг 27 йиллигига бағишланган.

Бирдамлик ҳафталиги шу жафокаш мамлакатдаги аҳволга халқаро жамоатчилик диққат-эътиборини яна бир карра жалб этишга даъват қилинган. Жаҳон матбуотининг хабарларига кўра, Чили маъмурлари диктатура мухолифларини ҳамон таъқиб ва террор этмоқдалар. Инсон ҳуқуқлари комиссиясининг Женевада эълон этилган докладига кўра, Чилида сиёсий маҳбусларни азоблаш давом этмоқда. Режим «бедарак йўқолди» деб эълон қилган 2,5 минг ватанпарварнинг қисмати нима бўлганлиги ҳозирга қадар маълум эмас.

Парижда чиқадиган «Монд дипломатик» журнали Чили меҳнаткашларининг турмуш шароитларини ҳалокатли деб атамоқда. Мамлакатда ишсизлар сафи ошиб бормоқда. Расмий маълумотларга кўра, ишсизлар меҳнатга лаёқатли жами аҳолининг 14 процентини, касаба союзларнинг ҳисобига кўра эса 25 процентини ташкил этади. Ўтган йил нарх-наво 40 процент ошди. «Хунта меҳнат аҳлини чидаб бўлмас шароитларга солган. Унинг ҳақ-ҳуқуқлари тугатилган. Мамлакат ажнабий монополияларга ва маҳаллий ҳукмдорларга бериб қўйилган», — деб таъкидлайди журнал.

Аммо Чили меҳнаткашлари енгилгани йўқ. Улар фашистлар диктатураси шароитида ўз ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, мардонавор курашни давом эттирмоқдалар. Парижда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союз марказининг муҳожирликда ишлаётган раҳбарлигининг вакили Гальварино Мело гапириб ғоятда яширин шароитларда ишлаётган Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союз маркази билан Халқ бирлиги блоки партияси шу курашга бошчилик қилмоқдалар, деди.

Бутун тараққийпарвар инсоният Чили халқининг тарафида турибди. Шу кунларда бутун дунёда митинг ва йиғилишлар бўлиб ўтмоқда, уларда тараққийпарвар жамоатчилик вакиллари Чили ватанпарварлари билан бирдамлик изҳор этмоқдалар, Пиночет реакцион диктатурасининг демократия ва социал тараққиёт учун курашувчиларга қарши террори ва жазо чораларини ғазаб билан қораламоқдалар, қонхўр хунтанинг гумашталари бўлмиш империалистик монополияларни, асосан, Америка монополияларини лаънатламоқдалар.

Халқаро бирдамлик, дейилади Жаҳон касаба союзлари федерациясининг баёнотида, Чили меҳнаткашларининг маҳаллий капитал ва Америка йирик капиталининг манфаатларини ҳимоя этувчи реакцион фашист режимини ағдариб ташлаш учун курашида муҳим роль ўйнамоқда. Чили меҳнаткашларининг бирлашган касаба союз маркази фашистлар режимига қарши қаҳрамонона кураш олиб бормоқда, дейилади ҳужжатда. Бирлашган касаба союз марказининг минглаб аъзолари азоб-уқубатларга солинаётганлигига, бедарак йўқолганлиги ёки уларни охранка ўлдирганлигига қарамай, марказ меҳнаткашлар бирлигини мустаҳкамлаш жараёнида муҳим роль ўйнамоқдаки, бу фашизмни ағдариш учун курашда ҳал қилувчи омилдир.

И. МАСЛЕННИКОВ,
О. ШИРОКОВ.
(ТАСС).

ХИТОЙДА БЕҚАРОРЛИК, ЯНГИ ТОЗАЛАШЛАР

Хитой раҳбарлари «жуда катта муваффақиятлар», «мислсиз барқарорлик ва жипслик» тўғрисида берган баёнотларига қарамай, мамлакатдаги сиёсий ва иқтисодий аҳволнинг беқарорлигидан, умидсизлик ва норозилик кайфиятлари кенг тарқалиб бораётганидан жиддий ташвишга тушмоқдалар. Бундай кайфиятни Хитой пропагандаси «ишончнинг йўқолиши» деб атамоқда. Кўкларга кўтариб мақталган «тўрт модернизация» программасининг рўёбга чиқишига одамлар ишонишмаяпти, бу программа дастлабки қадамлараданоқ моддий техника ресурслари ва малакали кадрларнинг етишмаслиги, Пекин сиёсатининг милитаристик йўли чуқурлашиб бораётганлиги билан алоқадор қийинчиликларга дуч келди. Турмуш шароитларини яхшилаш юзасидан таъсирли чоралар кўрилмаётганлиги сабабли норозилик кенгайиб бормоқда. Пойтахтдаги «Бэйцзин жибао» газетасининг ёзишича, кўп кишилар «бугунги кун кечагидан унчалик фарқ қилмаяпти», мамлакатда «ҳамма нарса аввалгидек қолмоқда» деб айтмоқдалар.

Умидсизлик ва норозилик кайфиятлари ХКПга, армияга ва маъмурий органларга чуқур кириб борди. Бу кайфиятлар фракциячилик курашини ва ўзаро жанжалларни тобора кескинлаштирмоқда. «ХКПдаги фракциячиликка, бошбошдоқликка чек қўйилсин», «Марказий Комитетга бўйсунилсин», «Марказий Комитет қарорлари оғишмай бажарилсин» деган даъватлар Хитой матбуоти саҳифаларидан тушмаяпти. ХКПнинг назарий органи «Хунци» журналининг ёзишича, кадрларнинг атиги учдан бир қисми Марказий Комитетнинг сиёсий йўлини мустаҳкам қўллаб-қувватламоқда, қолганлари эса иккиланиб турибди ёки қарши чиқмоқда.

Партия-давлат аппаратини ёппасига тозалаш масаласи яна кун тартибига қўйилди. Хитой матбуотининг материалларидан маълум бўлишича, шу йил январь ойининг ўрталарида Пекинда раҳбар кадрларнинг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Дэн Сяопин доклад қилган. Ҳозир унинг доклади «энг муҳим» партия ҳужжати, деб таърифланиб, кенг миқёсда муҳокама қилинмоқда. Бу докладда тўрт-беш миллион ходимни ёки барча кадр ходимларнинг тўртдан бир қисмини «яроқсиз» ходимлар, деб билиб, четлаштириш зарурлиги айтилган.

«Кадрлар сиёсатини тубдан ислоҳ қилиш» белгиси остида Хитойнинг юқори табақаси ичидаги фракциячилик курашининг навбатдаги босқичи авж олиб бормоқда. Чет эл агентликларининг Пекиндаги мухбирлари Хитой яна «суронли давр» ва кўп кадрларни ўзгартириш арафасида турибди, деб хулоса чиқармоқдалар.

Ҳақиқатда Хитой юқори табақасининг олий эшелонидаги тозалаш ишлари кенг жабҳа бўйлаб давом этмоқда. ХКП Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси — Марказий Комитет раисининг ўринбосари Ван Дунсин, ХХР Давлат кенгаши (ҳукумати) бош министрининг ўринбосарлари Чэнь Силянь, Цзи Дэнкуй, Чэнь Юнгуйлар актив фаолиятдан четлаштириб қўйилди. Уларнинг баъзилари ўз лавозимларидан бўшатилганлигини хабар қилмоқдалар. Армиядаги юқори мансабдор ҳарбий раҳбарлардан камида 20 киши, шу жумладан бош штаб бошлиғининг бир неча ўринбосари ва катта ҳарбий округларнинг олти қўмондони ўзгартирилган. ХКП вилоят комитетларининг биринчи секретарларидан ва собиқ революцион комитетларнинг раҳбарларидан камида 15 киши лавозимидан олиб ташланган ёки бошқа лавозимларга ўтказилган.

Тозалаш гирдобига тушган раҳбар ходимларнинг кўпчилиги «маданий революция» вақтида кўтарилиб қолган кишилар эканлиги эътиборни ўзига тортади. Чет эл матбуотининг таъкидлаб ёзишича, Хитойдаги олий ҳокимият органи мансабдорларини ўзгартириш жараёнидан Дэн Сяопин «амалиётчилар» қаноти, деб аталган группа вакилларидан иборат ўз тарафдорларининг позициясини мустаҳкамлаш учун зўр бериб фойдаланмоқда. Ғарб журналистлари буни Хитойнинг Ғарб билан алоқа боғлаш йўлини мустаҳкамлашнинг янги нишонаси, деб ҳисобламоқдалар.

Айни вақтда ҳозирги ўзгаришлар Хуа Гофэн ҳокимиятининг торайишига олиб боради, деган тахмин айтилмоқда. Айтишларича, Хуа Гофэн ХКП Марказий Комитети раиси лавозимидагина қолиб, Давлат кенгашининг бош министри вазифасидан кетишига тўғри келади.

(ТАСС, 15 февраль).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ВАСХНИЛнинг ЎРТА ОСИЁ БЎЛИМИ

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ Р. Р. ШРЕДЕР НОМИДАГИ БОҒДОРЧИЛИК, УЗУМЧИЛИК ВА ВИНОЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МАРКАЗИЙ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬ БАЗА БЎЙИЧА
(Тошкент район, Михайловский посёлкаси)

мудирлар: цитрус экинлари бўлими, ўсимликлар ҳимояси лабораторияси, мевали экинлар сектори, мева, узум маҳсулотларини сақлаш ва қайта ишлаш сектори;
катта илмий ходимлар: қайта ишлаш сектори, илмий-техника ахбороти бўлими;
кичик илмий ходимлар: цитрус экинлари бўлими, селекция бўлими, мевали экинлар сектори (2 ўрин), физиология лабораторияси.

САМАРҚАНД ФИЛИАЛИ БЎЙИЧА
(Самарқанд область, Янгиариқ посёлкаси)

қайта ишлаш бўлими **мудири;**
кичик илмий ходимлар: боғдорчилик ва узумчилик бўйича (3), мева ва узумларни қайта ишлаш.

БЎСТОНЛИҚ ФИЛИАЛИ БЎЙИЧА
(Бўстонлиқ район, Хўжакент посёлкаси)

бўлим мудирлари: боғдорчилик ва узумчилик, данакли мевалар;
катта илмий ходим: данакли мевалар бўйича.

ВИНОЧИЛИК ФИЛИАЛИ БЎЙИЧА
(Тошкент область, Орджоникидзе районй, Қибрай посёлкаси)

катта илмий ходимлар: узумчилик бўйича, энохимия бўйича;
кичик илмий ходимлар: виночилик технологияси бўйича, энохимия бўйича (2).

МИРЗАЧЎЛ ФИЛИАЛИ БЎЙИЧА
(Жиззах область, Жиззах районй)

кичик илмий ходимлар: боғдорчилик ва узумчилик бўйича (3).

ФАРҒОНА СТАНЦИЯСИ БЎЙИЧА
(Фарғона область, Қува районй)

боғдорчилик бўлими **мудири;**
узумчилик бўлимининг **катта илмий ходими;**
боғдорчилик бўйича **кичик илмий ходим.**

ЖАНУБИЙ ЎЗБЕКИСТОН СТАНЦИЯСИ БЎЙИЧА (Денов)

кичик илмий ходимлар: субтропик экинлар бўйича (2), боғдорчилик ва узумчилик бўйича.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ТАЯНЧ ПУНКТИ БЎЙИЧА
(Қорақалпоғистон АССР, Кегайли шаҳри)

боғдорчилик бўйича **катта илмий ходим.**

НАМАНГАН ТАЯНЧ ПУНКТИ БЎЙИЧА
(Наманган шаҳри)

Цитрус экинлари бўйича **кичик илмий ходим.**

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Главпочтамт, 16-абонент қутиси. Телефон: 44-50-77.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Янги программа. — ЎРГАТИЛГАН ТИМСОҲЛАР; ИЛОНЛАР РАҚСИ; БЎҒМА ИЛОН БИЛАН ОЛИШУВ** (12.00, 16.00, (19.30).

●

«ЎЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ихтисослаштирилган трестининг
1-«ЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ТОШКЕНТ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

Кучланиш ва ёритиш электр ускуналари монтажи бўйича электромонтажчиларни тайёрлайдиган.

6 ойлик курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 8—10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигитлар ва касбга эга бўлмаган 45 ёшгача бўлган граждандар қабул қилинади.

Муҳтож бўлганларга ётоқхона берилади. Ҳар ойда 76 сўмдан стипендия ва ишлаб чиқариш практикасидаги иш ҳақининг 50 проценти қўшиб берилади.

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганларга курсларга киришда имтиёзлар берилади. Совет Армияси сафидаги хизмат даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Хоҳловчилар Тошкент шаҳридаги базали техникумнинг кечки ва сиртқи бўлимларида ташкилот йўлланмаси билан конкурсдан ташқари қабул қилиниб, ўқишни давом эттиришлари мумкин.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги учта фотосурат, маълумоти тўғрисида ҳужжат, турар жойидан справка, меҳнат дафтарчаси (ишлаганлар учун), паспорт, ҳарбий билет.

Курсларни тугатганларга электромонтёр-монтажчи малакаси берилади ва улар ишлаш учун саноат, маданий-маиший бинолар, турар жойлар ва Тошкент шаҳридаги метро қурилишига юбориладилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Ариза ва ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: 700007, Тошкент шаҳри, Куйбишев районй, Черкасск кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими (1, 4, 17, 24, 71, 117-автобуслар, 17, 18-троллейбусларнинг «ЦСУ» бекати). Телефон: 66-25-92.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/II да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Севги ҳақида афсона** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/II да **Тирик мурда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17/II да **Паранжи сирлари,** 18/II да **Гулбаҳор қани?**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/II да **Ташвишланманг, онажон** (12.00, 15.00), 18/II да **30 ёшлилар** (19.00).

●

ТИКУВЧИЛИК САНОАТИ МАРКАЗИЙ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИНИНГ ТОШКЕНТ БЎЛИМИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва унинг экономикаси лабораторияси мудири;
сектор мудирлари: тикувчилик ишлаб чиқариши технологияси, кийимларни конструкциялаш, меҳнатни ва хом ашёни нормалашни ташкил этиш;
кийимларни конструкциялаш секторининг катта илмий ходими;
меҳнатни ва хом ашёни нормалашни ташкил этиш секторининг кичик илмий ходимлари (2 ўрин).

Конкурсда фан кандидатлари ҳамда катта ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган, илмий ишлари ва ихтиролари бўлган юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

Конкурс муддати — 27 февралгача.

Ҳужжатлар конкурс шартларига мувофиқ қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 9-уй.

●

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: тарих ва жамиятшунослик таълими методикаси, чизмачилик, ботаника, музика назарияси ва тарихи, рус тилшунослиги (профессор ёки доцент), одам ва ҳайвон анатомияси ва физиологияси (фан доктори), жисмоний тарбия (профессор);
кафедра доценти: овозни созлаш.

КОНКУРС МУДДАТИ — 29 ФЕВРАЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 700064, Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 103-уй.

ҚИШ ДАСТУРХОНИГА

Нукус районидаги «Нукус» совхози теплица-парник комбинатининг комплекси тўла битказилиб, фойдаланишга топширилди. Ўтган йили комбинат коллективи шаҳар аҳолисига 250 тонна сервитамин сабзавот етказиб берган эди. Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган деҳқонлар бу йил шаҳарликлар дастурхонига камида 750 тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилганлар. Бу ўтган йилдагидан уч марта кўпдир. Шу кунларда шаҳарликларга помидор, бодринг, редиска, пиёз ва бошқа маҳсулотлар жўнатиб турилибди.

Ўтган йили теплицада ярим гектар майдонга лимон кўчатлари ўтқазилган эди. Лимон кўчатларининг ривожланиши яхши. Бу йил ундан дастлабки ҳосил олинади.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚИРЧУМОЛИЛАР ҲУЖУМИ

Мисрнинг жанубий вилоятлари деҳқонлари учун қирчумолилар ҳужуми фалокатга айланди. Ана шу еб тўймас ҳашаротлар келтираётган зарарнинг кўлами жуда улкан. Бир қанча қишлоқларда экилган буғдой батамом нобуд бўлди. Асьют губернаторлигида икки минг қишлоқ уйлари вайрон бўлиш хавфи остида қолди, иккита мактаб биносини қирчумолилар еб битиришди. Қатор қишлоқларда ҳашаротлар 80 процентга яқин уй-жойни кемирдилар. Уларга қарши қўлланилаётган инсектицидлар фақат вақтинчалик самара бераётир. «Қирчумолилар бир ёки икки ойча чекиниб, — арз қилишмоқда деҳқонлар, — кейин яна қайтиб келмоқдалар».

КИСЛОРОД ЎҒРИСИ

Унинг номи — Даниэл Кейт Людвиг. Ёши аллақачон саксондан ошган бу кишининг бойлиги 3 миллиарддан 5 миллиардгача баҳоланади. Унинг фақат иккитагина сурати маълум. У пул эвазига ўзининг номаълумлигини таъминлашга муваффақ бўлмоқда. Даниэл Кейт Людвиг хотиржам яшайди, лекин унинг фаолияти эса хатарсиз эмас. Гап шундаки, 1967 йилда у бор-йўғи 3 миллион долларга Амазонка чангалзорларининг катта қисмини қўлга киритди, компания тузиб дарахтларни кеса бошлади. Ўн йил ичида 11 миллион гектардаги ўрмон йўқ қилинди.

Олимларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, ер юзидаги дарахтларнинг учдан бир қисми ўсаётган Амазонка чангалзорлари бир йилда жаҳон кислород запасининг 50 процентини ишлаб чиқаради. Уларнинг фикрича, ана шу ўрмонларни йўқотиш оқибати — океанлардан бири қуриб қолганда юз бериши мумкин бўлган фалокатга тенгдир.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 ФЕВРАЛЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 10.05 — Будильник. 10.35 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.35 — Здоровье. 12.20 — Тонгги почта. 12.50 — Совет Иттифоқи бўйлаб. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Мангу даъват. Бадиий фильм. 7-серия. 15.35 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. Хоккей. Канада — Финляндия терма командалари. 17.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Москва область милицияси ходимлари билан учрашув. 21.30 — Время. 22.00 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 22.15 — Хоккей. СССР — Польша терма командалари. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.40 — Мультфильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Ёшлик. 13.45 — Кўк дафтар. Бадиий фильм. 15.10 — Реклама. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Юлдузча. 19.10 — Шеърият дафтаридан. А. Орипов. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Мультфильм. 20.00 — Карнай овози. Фильм-концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёшлик. 21.30 — Время. 22.00 — Эртага премьера.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

18 ФЕВРАЛЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

11.15 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.35 — Сиз яратган боғ. 17.05 — В. И. Лениннинг туғилган кунининг 110 йиллигига. 17.35 — Халқаро конкурслар лауреати Н. Гаврилова чалади. 17.45 — Орлёнок. 18.20 — Беш йиллик. Якунловчи йил. 18.50 — Қизил погонлар. Бадиий фильм, 1-серия. 20.00 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 21.30 — Время. 22.15 — XIII қишки Олимпиада ўйинларида. 22.30 — Концерт. Концерт тугагач дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.10 — Иришканинг кундалиги. Фильм. 18.25 — Ўсмирлар учун. 18.55 — Ёшлик. 19.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари хизматида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Жўрабек Набиев куйлайди. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Республика чорвадорларининг муҳим вазифалари. 22.30 — Озодлик солдатлари. Бадиий фильм, I-фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Қизиқувчилар экрани. 20.55 — Олий математика. 21.55 — Ўқитувчилар учун консультация. 22.25 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» (Тошкент) — «Кристалл» (Саратов).

РАДИО

17 ФЕВРАЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — Табассум. 10.45 — Т. Алиматов чалади. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвачилик комплекслари — давр талаби. 13.30 — Ўзбекистон ССР халқ артистлари Р. Лаут ва В. Гринченко ижро этади. 14.00 — Қувончли ўзгаришлар. 15.40 — Театр микрофон олдида. 18.15 — Ёшлик. 19.30 — Спорт программаси. 20.25 — Музикали глобус. 21.00 — Табассум. 22.28 — Лирика кечаси. 23.20 — Дам олиш концерти.

18 ФЕВРАЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Совет турмуш тарзи. 9.30 — Ўзбек композиторларининг қўшиқлари. 10.40 — Ленинномa программаси. 11.45 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Ўзбекистан индустриальный. 13.00 — Мусобақадош областлар чорвадорларининг радиойўқламаси. 13.30 — Енгил чолғу куйлари. 14.00 — Ихтисослаштириш самаралари. 18.15 — Халқ номзодлари. 18.50 — Ёшлик. 20.25 — «Шодлик» ансамблининг солистлари куйлайди. 21.00 — Абу Али ибн Сино туғилган кунининг 1000 йиллигига. 22.28 — Т. Тўла шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш соатида.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-38, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-28; эълонлар бўлими — 33-31-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-40-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01800. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64585. Б. — 40. 6